

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

**RUDNIKA MRKOG UGLJA „BREZA“ D.O.O.
BREZA**

2023.

Broj: 01-02-09-11-4-3256-7/23

Sarajevo, septembar 2024.

SADRŽAJ

I.	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	4
II.	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
III.	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	8
IV.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	9
1.	UVOD	9
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	9
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA	10
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	11
5.	PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE	15
5.1	Izrada i donošenje plana poslovanja.....	15
5.2	Izveštavanje.....	16
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	16
6.1	BILANS USPJEHA – IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU ZA PERIOD	16
6.1.1	Prihodi	16
6.1.1.1	Prihodi iz ugovora sa kupcima	16
6.1.1.2	Ostali prihodi i dobiti	17
6.1.2	Rashodi.....	17
6.1.2.1	Poslovni rashodi	17
6.1.2.2	Troškovi sirovina i materijala	18
6.1.2.3	Troškovi energije i goriva	18
6.1.2.4	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja.....	18
6.1.2.5	Amortizacija.....	21
6.1.2.6	Troškovi primljenih usluga	21
6.1.2.7	Ostali poslovni rashodi i troškovi.....	21
6.1.2.8	Ostali rashodi i gubici	22
6.1.3	Finansijski rezultat.....	22
6.2	BILANS STANJA – IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU PERIODA.....	22
6.2.1	Dugoročna imovina.....	22
6.2.1.1	Nekretnine, postrojenja i oprema	22
6.2.2	Kratkoročna imovina.....	25
6.2.2.1	Zalihe.....	25
6.2.2.2	Potraživanja od kupaca.....	26
6.2.2.3	Novac i novčani ekvivalenti.....	27
6.2.2.4	Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja.....	27
6.2.3	Kapital.....	28
6.2.4	Obaveze.....	29
6.2.4.1	Dugoročne obaveze	29
6.2.4.2	Kratkoročne obaveze	31
6.2.5	Popis imovine i obaveza	33
6.3	IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA	33
6.4	IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU.....	33
6.5	BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	34
7.	JAVNE NABAVKE	34
8.	OSTALI NALAZI	37
8.1	Sudski sporovi i potencijalne obaveze	37
9.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	39
V.	PRILOZI	41
1.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	41
2.	IZJAVA RUKOVODSTVA	41

I. IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izveštaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Negativno mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Rudnika mrkog uglja „Breza“ d.o.o. Breza (u daljnjem tekstu: Društvo)**, koji obuhvataju: Bilans stanja – Izveštaj o finansijskom položaju na dan 31. 12. 2023. godine, Bilans uspjeha – Izveštaj o ukupnom rezultatu za period od 1. 1. 2023. do 31. 12. 2023. godine, Izveštaj o tokovima gotovine – Izveštaj o gotovinskim tokovima na dan 31. 12. 2023. godine, Izveštaj o promjenama na kapitalu za period koji završava na dan 31. 12. 2023. godine, te Bilješke uz finansijske izvještaje.

Prema našem mišljenju, zbog važnosti pitanja opisanih u odjeljku Osnova za negativno mišljenje, finansijski izvještaji ne prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Društva na 31. 12. 2023. godine, finansijsku uspješnost, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za negativno mišljenje

Kao što je navedeno u Izveštaju:

1. Na datum bilansa nije izvršena ocjena postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva shodno MRS-u 36 – Umanjenje vrijednosti imovine, i odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH. To može imati za posljedicu da je nadoknadivi iznos sredstava manji od njihove knjigovodstvene vrijednosti iskazane u iznosu od 87.796.193 KM, odnosno da su sredstva i finansijski rezultat za 2023. godinu precijenjeni. Također, Društvo ne postupa u skladu sa MRS-om 16 – Nekretnine postrojenja i oprema, kojim je definisano da subjekt treba odabrati ili model troška ili model revalorizacije kao svoju računovodstvenu politiku i treba tu politiku primjenjivati na cjelokupnu grupu nekretnina, postrojenja i opreme (tačka 6.2.1.1 Izveštaja);
2. Društvo nije vršilo obračun proizvodnje i evidentiranje zaliha uglja u skladu s MRS-om 2 – Zalihe, te nije moguće utvrditi efekte odstupanja između proizvedene i realizirane količine uglja, te efekte razlike između prodajne cijene i cijene koštanja uglja. Proizvodnja u toku, poluproizvodi i nedovršene usluge u iznosu od 830.920 KM nisu iskazane u skladu sa zahtjevima paragrafa 9. MRS-a 2 – Zalihe, budući da Društvo nije vrednovalo, odnosno utvrdilo njihovu neto nadoknadivu vrijednost na datum bilansa. Efekte na zalihe i finansijski rezultat nismo mogli kvantificirati (tačka 6.2.2.1 Izveštaja);
3. Prilikom sastavljanja godišnjih finansijskih izvještaja Društvo nije izvršilo procjenu sposobnosti da nastavi poslovati u vremenski neograničenom periodu u skladu s tačkom 25. MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja. Društvo je ostvarilo gubitak u 2023. godini u iznosu od 16.116.472 KM, a akumulirani gubitak na 31. 12. 2023. godine iznosi 178.180.807 KM i premašuje iznos osnovnog kapitala za 126.185.579 KM. Koeficijent tekuće likvidnosti je 0,025, što ukazuje na to da Društvo tekućim sredstvima nije u mogućnosti blagovremeno izmirivati tekuće obaveze. Navedene okolnosti stvaraju sumnju u sposobnost Društva da nastavi sa vremenski neograničenim poslovanjem, što nije objavljeno u finansijskim izvještajima u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH (tačke 6.2.3 i 6.5 Izveštaja);

4. Na datum bilansa nije izvršeno rezervisanje po osnovu rekultivacije zemljišta u skladu sa zahtjevima MRS-a 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva. To može imati za posljedicu da su rashodi i obaveze potcijenjeni, a finansijski rezultat precijenjen (tačka 8.1 Izvještaja).

Reviziju finansijskih izvještaja obavili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava.¹ Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 200 – Principi finansijske revizije i ISSAI 2000–2899 – standardi finansijske revizije. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Društva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše negativno mišljenje.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- **Za značajan broj nekretnina evidentiranih u poslovnim knjigama Društvo i dalje ne posjeduje dokaze o pravu vlasništva niti su nekretnine uknjižene kod nadležnih sudova. Društvo ne raspolaže podacima o broju nekretnina na koje se odnosi imovinskopravna problematika, odnosno koliko je građevinskih objekata sa zemljištem u vlasništvu Društva i koliko je građevinskih objekata i zemljišta na kojima nisu riješeni imovinskopravni odnosi (tačka 6.2.1.1 Izvještaja);**
- **Nisu pokrenute aktivnosti za povećanje osnovnog kapitala u iznosu od 19.145.597 KM na osnovu uplata Vlade FBiH za izmirenje obaveza po osnovu poreza i doprinosa u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama zakona o finansijskoj konsolidaciji rudnika uglja u FBiH (tačka 6.2.3 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjima.

Glavna pitanja revizije

Osim pitanja navedenih u odjeljku Osnova za negativno mišljenje, utvrdili smo da nema drugih ključnih pitanja revizije.

Ostala pitanja

Finansijske izvještaje Društva za godinu završenu 31. 12. 2022. revidirao je drugi revizor – Grant Thornton d.o.o. Banja Luka koji je izrazio mišljenje s rezervom o tim finansijskim izvještajima 4. 5. 2023. godine.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Direktor je odgovoran za izradu i prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze usljed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

¹ Odluka o usvajanju i objavi INTOSAI Okvira profesionalnih objava („Sl. novine FBiH“, broj 59/22). INTOSAI Okvir profesionalnih objava (engl. IFPP) čini tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

U sastavljanju finansijskih izvještaja Direktor je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako direktor ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja koje je ustanovilo Društvo.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije, u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog usljed prevare, veći je od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Društva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u finansijskim izvještajima, ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo mišljenje. Naši zaključci zasnivaju se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja, i to su ključna revizijska pitanja. Opisujemo ih u izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava njihovo objavljivanje, ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da ih ne treba objaviti jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Negativno mišljenje

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Rudnika mrkog uglja „Breza“ d.o.o. Breza za 2023. godinu** izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, zbog važnosti pitanja opisanog/opisanih u odjeljku Osnova za negativno mišljenje, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Društva za 2023. godinu nisu u skladu, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za negativno mišljenje

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. Društvo nije provodilo redovne mjere upravljanja rizikom i mjere za obezbjeđenje adekvatnosti kapitala u skladu sa Zakonom o finansijskom poslovanju s obzirom na to da posluje u uslovima nelikvidnosti i insolventnosti, te da je akumulirani gubitak iznad visine osnovnog kapitala i rezervi (tačka 6.2.3 Izvještaja);**
- 2. Društvo nije isplatilo obaveze za poreze i doprinose za isplaćene plaće za 2023. godinu u iznosu od 11.867.977 KM. Ukupne neizmirene obaveze po ovom osnovu iznose 107.084.790 KM. Navedeno nije u skladu sa Zakonom o doprinosima, Pravilnikom o načinu obračunavanja i uplate doprinosa, Zakonom o porezu na dohodak i Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak (tačka 6.2.4.2 Izvještaja);**
- 3. Prilikom provođenja naturalnog popisa imovine i obaveza geodetskim snimanjem depoa utvrđene su zalihe nedovršene proizvodnje uglja. S obzirom na to da Društvo ne vrši knjigovodstveno evidentiranje (ni finansijsko ni robno-materijalno) zaliha uglja, nije moguće izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem shodno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH (tačka 6.2.5 Izvještaja);**
- 4. Kod provođenja postupaka javnih nabavki roba, usluga i radova u iznosu od najmanje 164.250 KM nije odabran pravilan postupak, a za nabavke u iznosu od najmanje 20.065 KM vršeno je dijeljenje predmeta nabavke, što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama. Također, Plan javnih nabavki nije donesen u skladu sa stvarnim potrebama Društva zbog toga što svi planirani postupci nisu provedeni (tačka 7. Izvještaja).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i INTOSAI Okvirom profesionalnih objava. Primijenjeni standardi su ISSAI 100 – Osnovni principi revizije javnog sektora, ISSAI 140 – Kontrola kvaliteta za vrhovne revizijske institucije, ISSAI 400 – Principi revizije usklađenosti i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema INTOSAI Okviru profesionalnih objava detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Društva shodno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, kao i etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše negativno mišljenje.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeće pitanje:

- Evidencije o vremenu provedenom na radu nisu uspostavljene u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu jer ne sadrže podatke o početku i završetku radnog vremena te vremenu korištenja pauze, zbog čega izražavamo sumnju u njihovu vjerodostojnost (tačka 6.1.2.4 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva (i onih koji su zaduženi za upravljanje) za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor je odgovoran da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s INTOSAI Okvirom profesionalnih objava, uvijek otkriti značajnu neusklađenost kada ona postoji. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Društva, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 3. 9. 2024. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić, s.r.

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić, s.r.

II. REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKA	POGLAVLJE/TAČKA
1.*	Donijeti nedostajuće i uskladiti donesene interne akte sa važećim zakonskim propisima kojima će se regulisati ključni poslovni procesi u Društvu, kako bi se uspostavio funkcionalan sistem internih kontrola.	4.
2.	Sačiniti mapu poslovnih procesa, utvrditi rizike i donijeti registar rizika, imenovati koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu, te sačinjavati godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole, kako to nalaže Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru FBiH i Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.	4.
3.	Skupština Društva treba donijeti poslovnik o radu koji sadrži operativne i funkcionalne aspekte rada u skladu sa Statutom.	4.
4.	Poslove prokure obavljati u skladu sa zaključenim Ugovorom o obavljanju prokure, u cilju postizanja planiranih rezultata poslovanja u skladu sa važećim propisima.	4.
5.*	Postupiti po preporukama Odjela za internu reviziju Vladajućeg društva.	4.
6.	Donijeti plan integriteta i imenovati koordinate za praćenje i provođenje mjera i preporuka u skladu sa Akcionim planom za borbu protiv korupcije, s ciljem smanjenja rizika od nastanka korupcije i drugih nepravilnosti u poslovanju.	4.
7.*	Razmotriti plan poslovanja na godišnjem nivou te ga u slučaju potrebe revidirati i usaglasiti radi prilagođavanja kretanjima na komercijalnom tržištu u skladu sa Statutom Društva.	5.1
8.	Evidenciju o radnom vremenu uspostaviti i voditi na način utvrđen Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.	6.1.2.4
9.	Pravilnik o radu za organizacijske jedinice u kojima rad nije organizovan u smjenama uskladiti u dijelu rasporeda i korištenja odmora u toku rada sa Zakonom o radu i Kolektivnim ugovorom o pravima i obvezama poslodavaca i radnika u oblasti rudarstva u FBiH.	6.1.2.4
10.*	Preispitati opravdanost isplate regresa s obzirom na to da se Društvo nalazi u teškoj finansijskoj situaciji i da je prethodne godine poslovalo sa gubitkom, a ostala primanja zaposlenih reducirati, shodno realnim mogućnostima Društva.	6.1.2.4
11.*	Preispitati opravdanost sklapanja ugovora o djelu za poslove koji su u opisu sistematizovanih radnih mjesta.	6.1.2.4
12.*	Stalna sredstva nakon početnog priznavanja iskazivati u skladu sa odredbama paragrafa 29. MRS-a 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema.	6.2.1.1

13.*	Na datum bilansa vršiti ocjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevom MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava, i Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.	6.2.1.1
14.*	Intenzivirati aktivnosti vezane za obezbjeđenje dokaza o vlasništvu i uknjižbi nekretnina kod nadležnih sudova i izvršiti unos u bazu podataka o nekretninama kako bi Društvo raspolagalo podacima o ukupnom broju nekretnina kojima raspolaže, kao i statusu vlasništva nad njima.	6.2.1.1
15.*	Uspostaviti knjigovodstveno praćenje zaliha uglja u cilju evidentiranja ukupnih zaliha uglja, vršiti obračun proizvodnje, vrednovanje i usklađivanje vrijednosti zaliha shodno MRS-u 2 – Zalihe.	6.2.2.1
16.	Analizirati uzroke i predložiti mjere potrebne za ostvarenje adekvatnosti kapitala u skladu sa Zakonom o finansijskom poslovanju.	6.2.3
17.*	Prilikom isplate plaća zaposlenima vršiti isplatu i pripadajućih poreza i doprinosa u skladu sa Zakonom o doprinosima, Zakonom o porezu na dohodak, Pravilnikom o načinu obračunavanja i uplate doprinosa i Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak.	6.2.4.2
18.	Upravlјati kreditnim rizikom i rizikom likvidnosti te izmirivati obaveze u skladu sa Zakonom o finansijskom poslovanju.	6.2.4.2
19.*	Redovnim godišnjim popisom imovine i obaveza utvrditi stvarno stanje zaliha uglja, te izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog sa naturalnim popisom, kako je propisano odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.	6.2.5
20.	Izvršiti procjenu sposobnosti Društva da nastavi poslovati u vremenski neograničenom periodu i na osnovu izvršene procjene sačiniti bilješke uz finansijske izvještaje u skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.	6.5
21.	Plan i izmjene plana javnih nabavki sačinjavati tako da odražavaju realne potrebe za nabavkom roba, usluga i radova kako bi se osigurala efikasnost i transparentnost korištenja sredstava.	7.
22.*	Postupke javnih nabavki provoditi u skladu sa procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama u dijelu odabira pravilnog postupka nabavke i izbjegavanja dijeljenja postupaka nabavki.	7.
23.*	Društvo treba na kraju svakog obračunskog perioda procijeniti i izvršiti rezervisanja za sanaciju zemljišta i rekultivaciju okoliša u skladu sa članom 59. Zakona o rudarstvu FBiH i u skladu sa Zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u FBiH.	8.1

* nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda (13)

III. KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
 - Pravilnik o kontnom okviru i sadržaju konta za privredna društva;
 - Međunarodni računovodstveni standardi;
 - Konceptualni okvir za finansijsko izvještavanje;
 - Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja;
 - Zakon o rudarstvu FBiH;
 - Zakon o privrednim društvima;
 - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o finansijskom poslovanju;
 - Zakon o radu;
 - Zakon o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih preduzeća u većinskom vlasništvu FBiH;
 - Zakon o porezu na dobit;
 - Zakon o porezu na dohodak;
 - Zakon o doprinosima;
 - Kolektivni ugovor o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti rudarstva u FBiH;
 - Zakon o javnim nabavkama;
 - Statut Društva;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Rudnik mrkog uglja „Breza“ d.o.o. Breza osnovan je 1907. godine. Nakon brojnih statusnih promjena registrovan je kao društvo sa ograničenom odgovornošću na osnovu Rješenja Općinskog suda Zenica od 25. 7. 1999. godine i u 100% je vlasništvu FBiH. Odlukom Vlade FBiH br. 12/09 od 14. 1. 2009. godine o prenosu udjela FBiH u rudnicima uglja na JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo izvršen je prenos 100% udjela FBiH u Društvu na JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo. Društvo je zadržalo dotadašnji oblik organizovanja i ostalo samostalni privredni subjekt, a JP Elektroprivreda BiH (u daljem tekstu: **Vladajuće društvo**) na osnovu vlasništva vrši vlasnička i ostala upravljačka prava i ima status Vladajućeg društva Koncerna Elektroprivreda BiH. Shodno tome, 25. 9. 2009. godine, Skupština Društva donijela je Statut kojim je izvršena promjena vlasnika udjela, promjena firme Društva i statusa, utvrđena organizacija Društva i druge promjene. Društvo je upisano u registar Općinskog suda u Zenici od 7. 9. 2009. godine pod nazivom JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, Zavisno društvo Rudnik mrkog uglja „Breza“ d.o.o. Breza i u 100% je vlasništvu JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo. Tokom poslovanja vršena su usklađivanja upisa u sudskom registru u dijelu ovlaštenih lica za zastupanje, statusnih obilježja i povećanja osnovnog kapitala. Statutom iz 2020. godine promijenjen je i status rudnika te više nije zavisno društvo.

Rješenjem Općinskog suda u Zenici o izmjenama podataka od 11. 10. 2023. godine kapital Društva iznosi 50.137.886 KM (vlasništvo 100% JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo).

Osnovna djelatnost je proizvodnja i prodaja energetskog uglja javnom preduzeću Elektroprivreda BiH i prodaja komercijalnih asortimana uglja (komad, kocka, orah te sitni energetski ugalj) na domaćem i stranom tržištu industriji, domaćinstvima i ostalim potrošačima.

U okviru Društva u 2023. godini u funkciji je proizvodni pogona za eksploataciju uglja jama „Sretno i Kamenice“ koji funkcioniše kao jedna organizaciona cjelina te površinski kop „Koritnik“.

Organizacija i obavljanje poslova iz nadležnosti vrši se po funkcionalnom, procesnom i radnom principu u okviru organizacionih jedinica. Proces rada organizacionih jedinica organizuje se i ostvaruje u grupama poslova, proizvodnim pogonima, sektorima, službama, radnim jedinicama, odjeljenjima i na kraju izvršiocima. Na nivo Društva organizuju se i obavljaju poslovi zajedničkih funkcija za potrebe Društva kao cjeline te za potrebe proizvodnih pogona.

Unutrašnjom organizacijom i sistematizacijom poslova uređen je način rada i rukovođenja Društvom, te opis poslova i radnih zadataka zaposlenika. Sistematizovano je 950 radnih mjesta, a na 31. 12. 2023. godine bilo je zaposleno 863 radnika.

Sjedište Društva je u Brezi, Ulica Branilaca grada b.b.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Društva za 2023. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate poslovanja. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkcija interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu s internim planskim dokumentima, s prekidima u periodu od decembra 2023. godine do juna 2024. godine.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PREDUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je finansijsku reviziju Društva za 2016. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao negativno mišljenje o finansijskim izvještajima i o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. Izvještaj o praćenju postupanja po preporukama iz izvještaja o finansijskoj reviziji za 2016. godinu sačinjen je u 2022. godini. U Izvještaju su date preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka.

Društvo je postupilo u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestilo o preduzetim radnjama s ciljem prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju.

Uvidom u preduzete aktivnosti i analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke	
1.	Trogodišnji plan poslovanja dostavljen Uredu za reviziju institucija u FBiH u skladu sa odredbama člana 22. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.
2.	Društvo je intenziviralo aktivnosti na naplati potraživanja, kako ne bi došlo do stvaranja velikih potraživanja po pojedinim korisnicima, i koristi sve mehanizme da se smanji ispravke vrijednosti i otpis potraživanja u narednom periodu.
Djelimično realizovane preporuke	
1.	Društvo je sačinilo bazu podataka o nekretninama. Međutim, ona se ocjenjuje kao djelimično realizovana jer za značajan dio imovine i dalje nisu obezbijeđeni dokazi o vlasništvu niti su nekretnine uknjižene kod nadležnih sudova.
Nerealizovane preporuke	
1.	Izvršiti usklađivanje Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama sa Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama Vladajućeg društva.
2.	Postupiti po preporukama Odjela za internu reviziju Vladajućeg društva.
3.	Preispitati opravdanost isplate regresa s obzirom na to da se Društvo nalazi u teškoj finansijskoj situaciji i da je prethodne godine poslovalo sa gubitkom, a ostala primanja zaposlenih reducirati, shodno realnim mogućnostima Društva.
4.	Uprava Društva treba na godišnjem osnovu razmotriti plan poslovanja, te u slučaju potrebe, a u skladu sa njegovim ciljevima, revidirati i usaglasiti plan poslovanja radi njegovog prilagođavanja kretanjima na komercijalnom tržištu, kako nalaže član 24. Zakona o javnim preduzećima u FBiH.
5.	Preispitati opravdanost sklapanja ugovora o djelu za poslove koji su u opisu sistematizovanih radnih mjesta.
6.	Stalna sredstva nakon početnog priznavanja iskazivati u skladu sa odredbama paragrafa 29. MRS-a 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema.
7.	Na datum bilansa vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevom MRS-a 36 – Umanjenje imovine.
8.	Radi realnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata uspostaviti robno-materijalno knjigovodstvo za proizvedene i skladištene zalihe uglja.
9.	Usaglasiti Računovodstvene politike Društva i izvršiti vrednovanje, odnosno usklađivanje vrijednosti zaliha uglja u skladu sa zahtjevima MRS 2 – Zalihe.

10.	Prilikom isplate plaća zaposlenima vršiti isplatu pripadajućih poreza i doprinosa u skladu sa Zakonom o doprinosima, Pravilnikom o načinu obračunavanja i uplate doprinosa, Zakonom o porezu na dohodak i Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak.
11.	Postupke javnih nabavki provoditi u skladu sa procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama u dijelu odabira pravilnog postupka nabavke i izbjegavanja dijeljenja postupaka nabavki.
12.	Društvo treba na kraju svakog obračunskog perioda procijeniti i izvršiti rezervisanja u skladu sa članom 59. Zakona o rudarstvu FBiH i u skladu sa Zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u FBiH.

Nakon izvršene revizije za 2023. godinu date su ukupno 23 preporuke, od čega je 10 novih i 13 preporuka koje su već date u Izvještaju o praćenju postupanja po preporukama iz izvještaja o finansijskoj reviziji za 2016. godinu koji je sačinjen u 2022. godini (12 nerealizovanih i jedna djelimično realizovana).

Postupanje po Pismu menadžmentu

U toku obavljene prethodne revizije konstatovali smo da postoje određene slabosti sistema internih kontrola, koje mogu uticati na finansijske izvještaje i pravilnost poslovanja. Putem pisma menadžmentu koje je dostavljeno nakon obavljene prethodne revizije obavijestili smo o slabostima i dali odgovarajuće preporuke, kako bi se preduzele aktivnosti s ciljem njihovog otklanjanja prije sačinjavanja godišnjih finansijskih izvještaja za 2023. godinu i kako se one ne bi ponovile u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2023. godinu.

U pismu menadžmentu dato je devet preporuka, od kojih su dvije implementirane do dana sačinjavanja izvještaja o finansijskoj reviziji, a za sedam preporuka nisu preduzete aktivnosti. Preporuke koje nisu nikako implementirane, ponovit će se u Izvještaju.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Društvo u poslovanju upravlja sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcioniraju adekvatno i efikasno, u skladu s važećom regulativom.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Finansijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sistem internih kontrola koji uspostavljaju i za koji su odgovorni rukovodioci korisnika javnih sredstava, a kojim se upravljajući rizicima osigurava razumno uvjerenje da će se u ostvarivanju ciljeva budžetska i druga sredstva koristiti pravilno, ekonomično, efikasno i efektivno. Sistem internih kontrola uspostavlja se donošenjem internih propisa i akata, u skladu s važećom regulativom.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH², Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH³ i Standardi interne kontrole u javnom sektoru⁴ nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela⁵.

Organizacija Društva utvrđena je Statutom iz 2020. godine i njegovim izmjenama koje je usvojila Skupština. Statut je osnovni opći akt, kojim se uređuje: osnivanje, naziv i sjedište, međusobna prava i

² „Sl. novine FBiH“, broj 38/16

³ „Sl. novine FBiH“, broj 6/17

⁴ „Sl. novine FBiH“, broj 75/16

⁵ COSO je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. On definiše internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izvještavanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

obaveze Društva i Osnivača, statusne promjene, predstavljanje i zastupanje, organi upravljanja i rukovođenja i kontrole poslovanja i druga pitanja u vezi s poslovanjem.

Pravilnikom o organizaciji i Pravilnikom o sistematizaciji detaljno je uređena unutrašnja organizacija, sistematizacija radnih mjesta, rukovođenje organizacionim dijelovima, grupe složenosti poslova i druga pitanja. Proces rada organizacionih jedinica organizuje se i ostvaruje u grupama poslova, proizvodnim pogonima, sektorima, službama, radnim jedinicama, odjeljenjima i na kraju izvršiocima. Na nivou Društva organizuju se i obavljaju poslovi zajedničkih funkcija za potrebe Društva kao cjeline te za potrebe proizvodnih pogona.

Finansijske izvještaje za 2023. godinu potpisala je računovodstvena agencija sa kojom je sklopljen ugovor, iako je radno mjesto šefa računovodstva sistematizovano, ali nije popunjeno.

Upravljanje rizicima je cjelokupan proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika, uzimajući u obzir ciljeve Društva, te poduzimanja potrebnih radnji, posebno kroz primjenu sistema finansijskog upravljanja i kontrole, a u svrhu smanjenja rizika. Revizijom je utvrđeno da nije donesen interni akt kojim se propisuje upravljanje rizicima, nije izvršena identifikacija i procjena rizika, niti je donesen registar rizika. S obzirom na to da Društvo nije izvršilo identifikaciju i procjenu rizika, nije postupilo ni u skladu s članom 2. Zaključka Vlade FBiH od 21. 6. 2023. godine kojim se utvrđuje obaveza unosa podataka u aplikaciju PIFC (Modul za finansijsko upravljanje i kontrolu) najkasnije do 30. 11. 2023. godine.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola. Društvo nije imenovalo koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu, ne vrše se poslovi na uspostavljanju sistema internih kontrola s obzirom na to da Društvo ne sačinjava godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole, što nije u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH. Revizijom je utvrđeno da nije sačinjena mapa poslovnih procesa kojom bi se izvršio popis poslovnih procesa na nivou Društva kako je to propisano Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja u kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Društvo je usvojilo određena interna akta i pisana pravila, kojima su uređene procedure i postupanja zaposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka u okviru radnih procesa, u skladu sa propisanim i dodijeljenim ovlaštenjima. **Za dio poslovnih procesa nisu sačinjena interna akta kojima bi se definisala ovlaštenja i odgovornosti, odnosno kako bi se uspostavile kontrolne aktivnosti i smanjili rizici na prihvatljiv nivo. To se odnosi na Pravilnik za planiranje i praćenje poslovanja, Pravilnik o internim kontrolama, Pravilnik o donacijama, Pravilnik o reprezentaciji, Pravilnik o obračunu i evidenciji procesa proizvodnje i zaliha uglja, Pravilnik o dopuštenoj visini kala, rastura i loma. Uvidom u usvojene interne akte i procedure utvrdili smo da nisu u potpunosti usaglašene s postojećom zakonskom regulativom. Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama usvojen je 2012. godine i nije usklađen sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH koji je u primjeni od 1. 1. 2021. godine. Također, Pravilnik o javnim nabavkama (usvojen 2016. godine) nije usaglašen sa novim izmjenama Zakona o javnim nabavkama koji je u primjeni od 1. 1. 2023. godine.**

Društvo nije donijelo akt o organizaciji računovodstvenog informacionog sistema, kojim se određuje način prijema, formiranja, kretanja, odlaganja i čuvanja dokumentacije, kao i postupci, metode i tehnike za vođenje poslovnih knjiga, što nije u skladu sa članom 9. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH. Osim toga, nije općim aktom propisalo detaljan kontni plan koji mora biti usaglašen sa propisanim kontnim okvirom, što nije u skladu sa članom 17. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Iz svega navedenog nije implementiran adekvatan sistem internih kontrola u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.

Preporuke:

- **donijeti nedostajuće i uskladiti donesene interne akte sa važećim zakonskim propisima kojima će se regulisati ključni poslovni procesi u Društvu, kako bi se uspostavio funkcionalan sistem internih kontrola;**
- **sačiniti mapu poslovnih procesa, utvrditi rizike i donijeti registar rizika, imenovati koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu, te sačinjavati godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole, kako to nalaže Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru FBiH i Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.**

Organi Društva

Društvo posluje kao Zavisno društvo u okviru Koncerna Elektroprivreda BiH, a JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo je vlasnik 100% udjela i na osnovu vlasništva vrši vlasnička i ostala upravljačka prava i ima status Vladajućeg društva Koncerna Elektroprivreda BiH. Statutom Društva i Ugovorom o vođenju poslova zaključenim sa Vladajućim Društvom su uređeni prava i obaveze koje se odnose na upravljanje, poslovi koje Vladajuće Društvo vodi u ime Društva i druga pitanja. Članom 34. Statuta je propisano je organi Društva rade u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, drugim zakonskim i podzakonskim aktima, Ugovorom o vođenju poslova, pojedinačnim obavezujućim uputstvima Vladajućeg društva, Statutom i drugim općim aktima Društva. Nadzorni odbor Vladajućeg društva je 12. 8. 2020. godine donio Odluku o utvrđivanju nadležnosti u vršenju nadzora nad zavisnim društvima – rudnicima uglja, kojom je utvrđeno da su za davanje saglasnosti u postupku donošenja akata zavisnih društava ovlašteni Skupština, Nadzorni odbor, Uprava, Odbor za reviziju i Pomoćnik generalnog direktora za zavisna i povezana društva, te su utvrđene i pojedinačne nadležnosti svakog organa. Na osnovu navedene Odluke i Statuta, Uprava Vladajućeg Društva je 27. 1. 2021. godine donijela Odluku o postupku davanja saglasnosti na opšte akte zavisnih društava – rudnika uglja kojom su propisani akti na koje Vladajuće Društvo daje saglasnost.

Organi Društva u skladu sa Statutom od 28. 8. 2020. godine su: Skupština, Prokurista i Uprava – Direktor Društva.

Skupštinu Društva čini Vladajuće društvo JP Elektroprivreda BH d.d. Sarajevo, koje putem punomoćnika vrši funkciju i predsjedava Skupštinom. Vladajuće društvo imenuje punomoćnika za svaku sjednicu, a tokom 2023. godine to su bili Amra Orhanović i Ružica Burić. U 2023. godini održano je šest sjednica, na kojima su razmatrani Godišnji izvještaji o poslovanju za 2021. i 2022. godinu, sa setom finansijskih izvještaja, Izvještaj nezavisnog revizora i Odbora za reviziju Vladajućeg Društva. Donesena je Odluka o neusvajanju, a razlozi za takvu odluku su: nije ostvarena planirana proizvodnja uglja; povećana je cijena uglja u odnosu na planiranu; ostvaren negativan finansijski rezultat u poslovanju i iskazano negativno revizorsko mišljenje. Skupština je također donijela odluku o nedavanju saglasnosti na pokriće gubitaka Društva za 2022. godinu na osnovu odluke Nadzornog odbora Vladajućeg Društva od 28. 9. 2023. godine o nedavanju saglasnosti na prijedloge izvještaja o poslovanju i prijedloge odluka o pokriću gubitaka za 2022. godinu. Donesene su izmjene i dopune Statuta i odluke o povećanju kapitala. Uvidom u interne akte konstatovali smo da Skupština nije usvojila Poslovnik o radu, što nije u skladu sa članom 39. Statuta kojim je propisano da Skupština donosi Poslovnik o radu koji sadrži operativne i funkcionalne aspekte rada.

Preporuka:

- **Skupština Društva treba donijeti poslovnik o radu koji sadrži operativne i funkcionalne aspekte rada u skladu sa Statutom.**

Upravu Društva čini direktor Muamer Omerhodžić. Direktora je imenovala Skupština 17. 3. 2021. godine na mandatni period od četiri godine. Nadležnosti direktora su propisane članom 48. Statuta i odnose se na: organizaciju i vođenje poslova; izradu, predlaganje i nadgledanje realizacije planova poslovanja; realizaciju planiranih ciljeva, uspostavu i održavanje stabilnog stanja i odnosa unutar Društva; podnošenje izvještaja o poslovanju Vladajućem Društvu po polugodišnjem obračunu sa bilansom stanja i bilansom uspjeha i izvještajem revizije; provođenje preporuka Odbora za reviziju Vladajućeg društva, Odjela za internu reviziju Vladajućeg društva i vanjskog revizora u vezi sa uočenim nepravilnostima, kao i drugih preporuka Vladajućeg društva i izvještavanje o primjeni datih preporuka; predlaganje načina pokrića gubitka ili prijedloga o raspodjeli dobiti uz saglasnost Vladajućeg Društva; pripremu i predlaganje akata koje donosi Skupština; donošenje Pravilnika o nabavkama i nadziranje njegovog provođenja, i dr.

Na osnovu Odluke Skupštine Društva od 21. 5. 2021. godine o davanju prokure, 16. 6. 2021. godine je zaključen Ugovor sa Kadić Nihadom o obavljanju prokure, a koji važi do opoziva prokure ili otkaza od strane prokuriste. Ugovorom o obavljanju prokure i Odlukama o davanju prokure je definisano da prokurist zaključuje pravne poslove i poduzima sve pravne radnje u ime i za račun Društva, te da je ovlašten da poduzima sve pravne radnje iz nadležnosti direktora Društva, zajednički sa direktorom Društva ili samostalno, što između ostalog uključuje i nadgledanje realizacije planova poslovanja; realizaciju planiranih ciljeva, uspostavu i održavanje stabilnog stanja i odnosa unutar Društva; provođenje preporuka Odbora za reviziju Vladajućeg društva, Odjela za internu reviziju Vladajućeg društva i vanjskog revizora u vezi sa uočenim nepravilnostima i drugo.

S obzirom na to da su konstatovana značajna odstupanja u realizaciji plana poslovanja, da nisu realizovani planirani ciljevi uz uspostavu i održavanje stabilnog stanja i odnosa unutar Društva, da nisu provedene preporuke Odjela za internu reviziju Vladajućeg društva i vanjskog revizora u vezi sa uočenim nepravilnostima, ne možemo potvrditi da su se poslovi prokure vršili u skladu sa Ugovorom o obavljanju prokure i propisanim nadležnostima.

Preporuka:

- ***poslove prokure obavljati u skladu sa zaključenim Ugovorom o obavljanju prokure, u cilju postizanja planiranih rezultata poslovanja u skladu sa važećim propisima.***

Interna revizija

Statutom Društva i Ugovorom o vođenju poslova od 16. 11. 2009. godine koji je zaključen sa Vladajućim društvom, definisano je da poslove revizije, odnosno poslove Odjela za internu reviziju i Odbora za reviziju Društva obavlja Vladajuće Društvo. U skladu sa Operativnim planom Odjela za internu reviziju Vladajućeg društva u 2023. godini obavljene su sljedeće revizije: interna revizija godišnjeg obračuna za 2022. godinu s ciljem da li finansijski izvještaji pružaju kompletne, pouzdane i vjerodostojne informacije o rezultatima finansijskih operacija i o finansijskim pozicijama; revizija postupaka javnih nabavki u 2022. godini i revizija praćenja postignutog napretka u realizaciji preporuka interne revizije.

Članom 48. Statuta je propisano da je direktor Društva nadležan i odgovoran za provođenje preporuka Odbora za reviziju Vladajućeg društva, Odjela za internu reviziju Vladajućeg društva i vanjskog revizora u vezi sa uočenim nepravilnostima, kao i drugih preporuka Vladajućeg društva i izvještavanje o primjeni datih preporuka. Odjel za internu reviziju Vladajućeg društva u 2023. godini obavio je reviziju finansijskih izvještaja za 2022. godinu. U izvještaju su konstatovane nepravilnosti, date su preporuke za njihovo otklanjanje, **Društvo poduzima aktivnosti na rješavanju, ali nismo se uvjerali da su sve date preporuke ispoštovane, s obzirom na to da se dio preporuka ponavlja već duži period. Također je, u martu 2024. godine, sačinjen izvještaj o praćenju postignutog napretka u realizaciji preporuka interne revizije u Društvu.**

Preporuka:

- ***postupiti po preporukama Odjela za internu reviziju Vladajućeg društva.***

Prevenција korupcije

Vlada FBiH je u novembru 2021. godine usvojila Akcioni plan za borbu protiv korupcije za period od 2021. godine do donošenja nove strategije za borbu protiv korupcije u FBiH, u kojem je prema utvrđenim ciljevima i mjerama ovog plana utvrđena obaveza donošenja, odnosno ažuriranja Plana integriteta u roku od šest mjeseci od dana usvajanja akcionog plana. Društvo nije donijelo plan integriteta, niti je imenovalo koordinate za praćenje i provođenje mjera i preporuka po ovom osnovu, s ciljem onemogućavanja koruptivnih aktivnosti, u skladu sa Akcionim planom za borbu protiv korupcije.

Preporuka:

- **donijeti plan integriteta i imenovati koordinate za praćenje i provođenje mjera i preporuka u skladu sa Akcionim planom za borbu protiv korupcije, s ciljem smanjenja rizika od nastanka korupcije i drugih nepravilnosti u poslovanju.**

5. PLANIRANJE I IZVJEŠTAVANJE

5.1 Izrada i donošenje plana poslovanja

Trogodišnji plan poslovanja za period 2023–2025. Skupština je usvojila 12. 7. 2023. godine, uz prethodnu saglasnost Vladajućeg društva. Osnova za izradu trogodišnjeg plana poslovanja su Smjernice za izradu trogodišnjeg plana poslovanja zavisnih društava rudnici uglja koji je usklađen sa usvojenim Smjernicama za izradu trogodišnjeg plana poslovanja Vladajućeg Društva. Osnovna polazišta za izradu trogodišnjeg plana poslovanja između ostalog su: Zakon o rudarstvu, elektroenergetski bilans Vladajućeg društva za planski period, ciljevi i strateška opredjeljenja Koncerna, dugoročni programi razvoja rudnika i dr.

Godišnji plan poslovanja za 2023. godinu nije donesen posebno, nego je dio trogodišnjeg plana poslovanja.

Trogodišnjim planom poslovanja obuhvaćeni su prihodi, rashodi, novčani tokovi, kapitalna ulaganja sa izvorima finansiranja, tekuće i investiciono održavanje, plan nabavki, plan ljudskih resursa i zaštite na radu, plan proizvodnje i dr. Plan je dostavljen Uredu za reviziju.

Planirani i ostvareni pokazatelji finansijskog poslovanja dati su u tabeli:

KM

R. br.	Pozicija	Ostvareno u 2022. god.	Plan za 2023. god.	Ostvareno u 2023. god.	Indeks (5/3)x100	Indeks (5/4)x100
1	2	3	4	5	6	7
I	Prihodi	37.377.974	49.217.675	35.068.218	94	71
II	Rashodi	50.678.843	48.837.766	51.184.690	101	105
III	Dobit/gubitak (I-II)	(13.300.869)	379.909	(16.116.472)	121	(4.242)

Društvo je iskazalo ukupne prihode 35.068.218 KM što je za 14.149.457 KM manje u odnosu na planirane i za 2.309.756 KM u odnosu na prethodnu godinu.

Ostvareni rashodi za 2023. godinu iznose 51.184.690 KM što je za 2.346.924 više u odnosu na planirane i za 505.847 KM u odnos na prethodnu godinu.

Planirana proizvodnja uglja za 2023. godinu iznosila je 462.000 tone, a ostvarena je u iznosu od 304.407 tone, što iznosi samo 66% ukupne planiranje proizvodnje. Planirana prodaja uglja iznosila je 439.996 tone, a ostvarena je u iznosu od 254.589 tone, što je 58% od planirane. Prema Izvještaju o poslovanju razlog negativnog rezultata od 16.116.472 KM u odnosu na planiranih 379.909 KM dobiti je između ostalog ostvarena manja toplotna vrijednost uglja, time je i kvalitet uglja lošiji i prodaje se po nižoj cijenu, a što ima direktan uticaj na ostvareni prihod.

Iako su tokom 2023. godine nastala značajna odstupanja ostvarenih od planiranih veličina, Uprava nije usaglasila niti izvršila potrebne izmjene Plana poslovanja, radi njegovog prilagođavanja kretanjima na komercijalnom tržištu u skladu sa članom 31. Statuta Društva.

Preporuka:

- *razmotriti plan poslovanja na godišnjem nivou te ga u slučaju potrebe revidirati i usaglasiti radi prilagođavanja kretanjima na komercijalnom tržištu u skladu sa Statutom Društva.*

5.2 Izvještavanje

U skladu sa Statutom Društva, Uprava je obavezna podnijeti izvještaj o poslovanju Vladajućem Društvu po polugodišnjem i godišnjem obračunu s bilansom stanja i bilansom uspjeha i izvještajem revizije. Društvo je pripremio Izvještaj o poslovanju za 2023. godine, kojeg je Uprava usvojila 14. 3. 2024. godine, a Skupština ga do okončanja revizije nije razmatrala.

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnje finansijske izvještaje za 2023. godinu Društvo je sačinilo i dostavilo nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku, koje je direktor Društva odobrio 26. 2. 2024. godine.

6.1 BILANS USPJEHA – IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU ZA PERIOD

6.1.1 Prihodi

Struktura ostvarenih prihoda u obračunskom periodu iskazana je kako slijedi:

	1. 1.-31. 12. 2023.	1. 1.-31. 12. 2022.
PRIHODI	35.068.218	37.377.974
Prohodi iz ugovora s kupcima	34.291.957	35.334.394
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda na domaćem tržištu	31.506.685	31.152.650
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda nepovezanim stranama	2.052.465	3.310.803
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda u inostranstvu	732.807	870.941
Ostali prihodi i dobiti	776.261	2.043.580

6.1.1.1 Prihodi iz ugovora sa kupcima

Prihodi iz ugovora sa kupcima ostvareni su u visini od 34.291.957 KM i čine ih prihodi od prodaje gotovih proizvoda u zemlji i inostranstvu. Priznavanje ovih prihoda uređeno je Pravilnikom o računovodstvenim politikama i oni se priznaju kada Društvo ispuni obavezu izvršenja koja je definisana ugovorom, odnosno kada se kontrola nad dobrom ili uslugom prenese sa prodavca na kupca.

Prihodi od prodaje gotovih proizvoda odnose se na prihode od prodaje uglja povezanim stranama 31.506.685 KM, prihode od prodaje uglja nepovezanim stranama u zemlji 3.403.802 KM, i prihode od prodaje učinaka u inostranstvu 732.807 KM. Cijene uglja po asortimanima (kocka, orah, grah i sitni ugalj), granulaciji uglja u mm i toplotnim vrijednostima u KJ/t utvrđene su Odlukom o cijenama i uslovima prodaje uglja za veleprodaju, maloprodaju i izvoz koju je donio Direktor 5. 1. 2022. godine. Pema Odluci jedinične cijene uglja prema toplotnoj vrijednosti kreću se u rasponu od 5,64 do 6 KM/KJ (bez PDV-a) iz površinske eksploatacije za termoelektrane JP Elektroprivreda BiH d.d. - Sarajevo. Cijene uglja za ostale kupce su 8,15 KM/KJ (bez PDV-a) za raspon toplinske moći < 19.000 KM/KJ. Cijene i kvalitet uglja za Vladajuće društvo odnosno Termoelektranu Kakanj utvrđene su posebnim ugovorom koji je potpisan u decembru 2022. godine. Ugovorom je definisana nabavka 400.000 tona uglja procijenjene vrijednosti 31.850.280 KM. Ugovorom je definisana jedinična cijena toplote u uglju od 5,94 KM/GJ. Društvo je na osnovu sklopljenog Ugovora i Aneksa osnovnog Ugovora sa Vladajućim društvom, odnosno Termoelektrani Kakanj u toku 2023. godine isporučilo 240.750 tona sitnog uglja, što je znatno ispod ugovorenih i planiranih količina.

Prihodi od prodaje iz ugovora sa nepovezanim stranama odnose se na prihod ostvaren prodajom uglja fizičkim i pravnim licima izvan Koncerna. Odlukom o cijenama i uslovima prodaje od 16. 12. 2021. godine definisano je da cijena uglja za ostale kupce po asortimanu i toplotnoj vrijednosti iznosi 180 KM/t za ugalj asortimana Komad i Kocka, a za Orah i Grah iznosi 175 KM/t. Odlukom je utvrđena prodaja uglja po toplotnoj vrijednosti izražena u KM/GJ isključivo kupcima u količini iznad 25 tona, i iznosi za asortiman Grah (5-15 mm) i Sitni I (0-15 mm) 8,15 KM/GJ, a za asortiman Sitni II (0-3 mm) iznosi 6,5 KM/GJ. Društvo je sa ostalim većim kupcima sklapalo Ugovore po cijenama iz Odluke o cijenama i uslovima prodaje uglja i vršilo dekadno fakturisanje. Za sve ostale kupce ugalj je isporučivan na osnovu narudžbenice i avansnog plaćanja, uz fakturisanje po isporuci uglja. Ostalim kupcima isporučeno je 13.839 tona od planiranih 50.000 t.

Provedenom revizijom smo izvršili uvid u potpisane ugovore i izdate fakture, analitičke kartice i naloge za knjiženja. Provjerili smo i bankovne izvode vezano za plaćanja. Fakture su izdate na osnovu potpisanih ugovora, a plaćanja su izvršena u ugovorenim rokovima. Također smo utvrdili da se primjenjuje važeći Cjenovnik. Potvrdili smo da se prihodi priznaju u odgovarajućem periodu na koji se i odnose.

Na osnovu odabranog uzorka i prikupljenih dokaza, revizijom smo konstatovali da Društvo priznaje prihode od ugovora s kupcima u skladu sa važećim Cjenovnikom i u skladu sa zahtjevima MSFI-ja 15 – Prihodi od ugovora s kupcima.

6.1.1.2 Ostali prihodi i dobiti

Ostali prihodi i dobiti iskazani su u iznosu od 776.261 KM i najvećim dijelom odnose se na finansijske prihode (639.503 KM) po osnovu pozitivnih kursnih razlika koje su obračunate za važeće ugovore a po osnovu promjene kursa. Izvršen je uvid u mjesečne obračune kursnih razlika i nisu utvrđena odstupanja.

6.1.2 Rashodi

Struktura ostvarenih rashoda iskazana u finansijskim izvještajima je sljedeća:

	1. 1. - 31. 12. 2023.	1. 1. - 31. 12. 2022.
RASHODI	51.184.690	50.678.843
Poslovni rashodi	48.431.509	46.854.494
Nabavna vrijednost prodate robe	233.740	445.523
Promjena u zalihama gotovih proizvoda, poluproizvoda i proizvodnje u toku	142.491	585.423
Troškovi sirovina i materijala	2.988.703	2.082.017
Troškovi energije i goriva	2.105.147	2.040.941
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	30.603.721	29.001.967
Amortizacija	8.844.386	9.666.640
Troškovi primljenih usluga	2.147.184	1.692.125
Ostali poslovni rashodi i troškovi	1.366.137	1.339.858
Ostali rashodi i gubici	2.753.181	3.824.349

6.1.2.1 Poslovni rashodi

Poslovni rashodi iskazani su u iznosu od 48.431.509 KM, a čine ih: nabavna vrijednost prodate robe, promjena u zalihama gotovih proizvoda, poluproizvoda i proizvodnje u toku, troškovi sirovina i materijala, troškovi energije i goriva, troškovi plaća i ostalih ličnih primanja, troškovi amortizacije, troškovi primljenih usluga i ostali poslovni rashodi i troškovi.

6.1.2.2 Troškovi sirovina i materijala

Troškovi sirovina i materijala iskazani su u iznosu od 2.988.703 KM i odnose se na troškove sirovina i materijala (1.530.716 KM), troškove rezervnih dijelova (1.356.641 KM) i otpis sitnog inventara, ambalaže, HTZ opreme i autoguma (101.346 KM).

Utrošene sirovine i materijal u iznosu od 1.530.716 KM, u najvećem dijelu odnose se na utrošeno jamsko drvo (330.792 KM), utrošeni materijal – ležajevi, krune, noževi (283.498 KM), utrošeni materijal – vijci, matice, ekseri i sl. (258.093 KM), utrošeni elektromaterijal (215.609 KM), ugallj za vlastitu upotrebu (211.750 KM), utrošeni eksploziv (71.302 KM) i utrošeni magnetit (59.589 KM).

Utrošeni rezervni dijelovi u iznosu od 1.356.641 KM najvećim dijelom odnose se na nabavljene utrošene rezervne dijelove za: mašinski dio (800.833 KM), rudarski dio (240.811 KM), pumpe (129.426 KM), separaciju (77.817 KM) i metanometriju (68.054 KM).

Troškovi sirovina i materijala knjigovodstveno se evidentiraju na osnovu internih izlaza iz skladišta i zaključnica izrađenih na osnovu trebovanja ovjerenih od ovlaštenih lica. Trošak zaliha sirovina i materijala vrednuje se po metodi prosječnih cijena, dok se sitan inventar, ambalaža, HTZ oprema i autogume otpisuju 100% prilikom stavljanja u upotrebu.

6.1.2.3 Troškovi energije i goriva

Troškovi energije i goriva iskazani su u iznosu od 2.105.147 KM i odnose se na utrošenu električnu energiju (1.623.862 KM), utrošeno gorivo (342.854 KM), mazivo (98.948 KM) i ostalu energiju (39.483 KM).

Društvo raspolaže sa 18 službenih vozila i koriste se u skladu s Pravilnikom o korištenju i održavanju putničkih, teretnih, specijalnih motornih vozila, obaveznom sadržaju i načinu popunjavanja putnog nalog i Normativom potrošnje goriva. Za svako vozilo vodi se evidencija o izdatim putnim nalogima. Redovni tehnički pregledi, servisi, popravke te zamjena guma, pranje vozila obavljaju se u servisima odnosno vulkanizerskim radnjama i autopraonicama izabranim putem javnih nabavki. Na kraju mjeseca vrši se usaglašavanje evidencije putnih naloga, u skladu sa izvještajem o potrošnji goriva.

Uvidom u dokumentaciju, na odabranom uzorku, nismo utvrdili nepravilnosti.

6.1.2.4 Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja

Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja iskazani su u iznosu od 30.603.721 KM, a njihova struktura je:

	KM
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	30.603.721
Troškovi plaća i naknada plaća zaposlenima	27.250.444
Troškovi ostalih primanja, naknada i materijalnih prava zaposlenih	3.326.788
Troškovi naknada ostalim fizičkim licima	26.489

Obračun plaća i naknada plaća regulisan je Zakonom o radu, Kolektivnim ugovorom u oblasti rudarstva u FBiH, Pravilnikom o radu, Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta, Odlukom o kriterijima za utvrđivanje plaća, naknada i drugih materijalnih prava Direktora, tehničkog direktora i ostalih odgovornih lica Društva te pojedinačnim ugovorima o radu.

Plaća zaposlenika sastoji se od osnovne plaće, dijela plaće za radni učinak i uvećane plaće. Osnovna plaća zaposlenika je novčani iznos koji se mora isplatiti za rad sa punim vremenom, normalnim uslovima rada za odgovarajući posao. Osnovnu plaću zaposlenika čini proizvod koeficijenta složenosti za svako radno mjesto, vrijednost najniže neto satnice i ostvarenog fonda sati. Najniža neto satnica određuje se Odlukom direktora za svaki mjesec i ne može biti niža od najniže neto satnice, 3 KM, utvrđene Kolektivnim ugovorom. Koeficijenti složenosti poslova svakog radnog mjesta utvrđeni su Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta u zavisnosti od stepena stručne sprema i uslova rada i rangirani su u četiri grupe složenosti u omjeru od 1 do 4 (u primjeni od 1. 4. 2023. godine).

Pored osnovne plaće, Pravilnikom su utvrđena prava na povećanu plaću za rad noću, prekovremeni rad, rad na dane sedmičnog odmora, linerano uvećanje od 230 KM koje se posebno prikazuje na platnoj listi (pravo u skladu sa Kolektivnim ugovorom). Zaposlenik ima pravo na povećanje osnove plaće po osnovu otežanih uslova rada i na povećanje od 0,6% do maksimalnih 20% po osnovu minulog rada. Dodatak na plaću za raport ima zaposlenik koji u skladu sa zakonima i Pravilnikom o zaštiti na radu i drugim aktima Društva prisustvuje raportu radi podnošenja izvještaja o urađenim poslovima i naređenja za narednu smjenu sa naročitim osvrtom na sprovođenje mjera zaštite na radu. Dodatak se obračunava za vrijeme provedeno na raportu od 40 minuta po izrađenoj nadnici.

Plaća direktora, tehničkog direktora i ostalih odgovornih lica Društva regulisana je Odlukom o kriterijima za utvrđivanje plaće i drugih materijalnih prava direktora, tehničkog direktora i ostalih odgovornih lica. Direktor, tehnički direktor i ostala odgovorna lica dok obavljaju funkciju ili se nalaze na definisanim radnim mjestima odgovornog lica imaju status menadžera. Direktor zaključuje ugovor o radu sa Skupštinom Društva. Tehnički direktor i ostala odgovorna lica ugovor o radu zaključuju sa direktorom Društva. Koeficijent za utvrđivanje osnovne plaće direktora iznosi 3,6. Osnov za utvrđivanje i obračun osnovne plaće predstavlja koeficijent 1 koji se utvrđuje u visini koja odgovara prosječnoj neto isplaćenoj plaći FBiH u prethodna tri mjeseca prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog Zavoda za statistiku. Osnov utvrđen na ovaj način koriguje se množenjem sa koeficijentom realizacije mjesečnog plana poslovanja koji se računa na osnovu ostvarenih rezultata rada na nivou Društva i organizacionih jedinica u odnosu na planirane mjesečne parametre iz Trogodišnjeg plana poslovanja. Osnov za vrednovanje rezultata rada su: proizvodnja uglja, šire i uže pripreme, otkrivka i kvalitet uglja. Ostala prava direktor ostvaruje pod jednakim uslovima kao i svi zaposlenici u skladu sa zakonskom regulativom i internim aktima. Koeficijenti za utvrđivanje plaće tehničkog direktora i ostalih odgovornih lica kreću se u rasponu od 1,8 do 3,2.

Odluku o utvrđivanju vrijednosti satnice i normi za obračun plata zaposlenika Uprava Društva donosi mjesečno. Društvo je u 2023. godini vršilo kapitalizaciju dijela troškova zaposlenih. Radi se o neto platama, doprinosima na i/iz plata i toplom obroku koji su utrošeni na investicionim projektima. Na kraju svakog mjeseca sačinjava se pregled utrošenih sati rada angažovanih zaposlenika na investicionim projektima, na osnovu čega se utvrđuje iznos plata i naknada koji uvećavaju vrijednost investicija. Prilikom knjiženja obračuna plata iznos navedenih plata i naknada se zajedno sa ostalim platama knjigovodstveno evidentira na troškove i obaveze, a kapitalizacija se vrši storniranjem troškova i povećanjem pozicije - investicije u toku.

Najviša neto plaća isplaćena u 2023. godini iznosila je 4.407 KM, a najniža 1.275 KM.

U odabranom uzorku obračunatih i isplaćenih plaća nisu utvrđene nepravilnosti osim za isplatu obračunatih poreza i doprinosa (šire pojašnjeno u tački 6.2.4.2 Izvještaja).

Pravilnikom o radu utvrđeno je puno radno vrijeme od osam sati dnevno i rad u smjenama. Rad u smjenama podrazumijeva da se proces obavljanja djelatnosti odvija kontinuirano u neprekidnom trajanju od 24 sata dnevno, i to u tri smjene od 7.00 do 15.00 sati (prva smjena), od 15.00 do 23.00 sati (druga smjena) i od 23.00 do 7.00 sati narednog dana (treća smjena). **Evidencije o prisustvu na radu vode se kroz knjigu nadnica u opisnom obliku redovan rad, noćni rad, bolovanje, godišnji i sl. Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažiranim na radu propisano je da evidencije o radnom vremenu, pored ostalih, obavezno sadrže i podatke o ukupnom dnevnom radnom vremenu, prekovremenom i noćnom radu, početku, završetku i vremenu prekida rada. Uvidom u navedene evidencije Društva konstatovali smo da ne sadrže podatke o početku i završetku radnog vremena i vremenu korištenja pauze, zbog čega ne možemo potvrditi vjerodostojnost sačinjenih evidencija o provedenom vremenu na radu, odnosno da je uspostavljena u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažovanim na radu.⁶**

⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 92/16

Zakonom o radu i Kolektivnim ugovorom o pravima i obvezama poslodavaca i radnika u oblasti rudarstva u FBiH definisano je puno radno vrijeme od 40 sati sedmično i odmor u toku rada u trajanju od 30 minuta koji se ne uračunava u radno vrijeme. Kolektivnim ugovorom predviđen je izuzetak koji se odnosi na zaposlenike koji rade u podzemnoj i površinskoj eksploataciji u tri smjene i na radnim mjestima gdje se rad ne može prekidati zbog sigurnosti i prirode tehnološkog procesa. Ostvareni sati rada po ovom osnovu evidentiraju se kao redovni sati rada do mjesečnog fonda radnih sati. Vrijeme trajanja odmora u toku rada u ovom slučaju može biti podijeljeno u više kratkih pauza, s tim da ukupna pauza ne može iznositi više od 30 minuta. **Društvo je po organizacionoj i tehnološkoj strukturi složen sistem i ima organizacione jedinice čiji rad nije organizovan u smjenama, a traje od 7 do 15 sati. Potrebno je za te jedinice usuglasiti radno vrijeme i precizno definisati odmor u toku rada u trajanju od 30 minuta u skladu sa članom 44. Zakona o radu i članom 26. navedenog Kolektivnog ugovora.**

Troškovi ostalih primanja, naknada i materijalnih prava zaposlenih iskazani su u iznosu od 3.326.788 KM, a čine ih:

	KM
Troškovi ostalih primanja i naknada zaposlenih	3.326.788
Topli obrok	2.156.217
Regres za godišnji odmor	493.351
Izdaci za jubilarne i druge nagrade	339.828
Prevoz zaposlenika na posao i sa posla	214.920
Ostale naknade zaposlenim	66.548
Naknade zaposlenicima za liječenje, smrtni slučaj, za vjerske i državne praznike	48.384
Troškovi službenih putovanja	7.540

Troškovi ostalih primanja i naknada zaposlenih regulisani su i isplaćeni u skladu s Pravilnikom o radu i pojedinačnim odlukama direktora u visini utvrđenih naknada.

Topli obrok obračunava se i isplaćuje u visini od 14 KM po danu. Svaki mjesec donosi se posebna Odluka o visini toplog obroka i iznosa toplog obroka na koji je potrebno obračunati poreze i doprinose jer prelazi 1% porezno dopustivog iznosa od prosječne neto plaće isplaćene u FBiH prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku.

Regres se isplaćuje u visini od 50% do 70% u zavisnosti od prosječne plaće isplaćene u prethodnoj godinu prema podacima Federalnog zavoda za statistiku. Isplaćen je u skladu sa donesenom odlukom o isplati regresa, od 25. 4. 2023. godine, u dva dijela svim zaposlenicima koji su stekli pravo na korištenje godišnjeg odmora. Prvi dio isplaćen je u iznosu od 421,20 KM, a drugi u iznosu od 135,80 KM u skladu sa donesenom odlukom od 7. 9. 2023. godine.

Izdaci za jubilarne i druge nagrade najvećim dijelom odnose se na isplaćenu naknadu povodom dana rudara u iznosu od 295.020 KM u skladu sa donesenom odlukom od 4. 12. 2023. godine. Pravo na navedenu naknadu u iznosu od 330 KM imali su svi zaposlenici koji su u trenutku isplate bili u radnom odnosu kao i zaposlenici koji su tokom 2023. godine stekli uslove za odlazak u penziju.

Prijevoz zaposlenika na posao i sa posla isplaćuje se zaposlenicima kojima nije osiguran prijevoz na posao i sa posla. Zaposlenik koji putuje svaki dan na posao od mjesta stanovanja do mjesta rada na udaljenosti koja je veća od tri kilometra, ostvaruje pravo na naknadu u visini od 60% ugovorene mjesečne karte ili ugovorenog prijevoza koji ide na teret Društva dok 40% snosi sam zaposlenik.

Ostale naknade definisane su Pravilnikom o radu, a to su naknade za učešće u radu u Centralnoj stanici za spašavanje, naknada za članove štaba službe za spašavanje, naknada za članove čete za spašavanje, naknada za članove vatrogasne jedinice, naknada za reviziju i izradu tehničke i druge projektne dokumentacije.

Imajući u vidu činjenicu da Društvo posluje sa gubitkom i da se nalazi u veoma teškoj finansijskoj situaciji, smatramo da nije primjereno ni opravdano isplaćivati regres za godišnji odmor, te da nije primjereno i opravdano isplaćivati naknadu za topli obrok veću od zakonski utvrđenih neoporezivih iznosa.

Troškovi naknada ostalim fizičkim licima iskazani su u iznosu od 26.489 KM i čine ih naknade po osnovu ugovora o djelu. Predmet ovih ugovora su najvećim dijelom izrada projektne dokumentacije po različitim projektima kao i obavljanje poslova knjiženja stalnih sredstava, izrade završnog računa i izvoda banaka. Za navedene poslove postoje sistematizovana i popunjena radna mjesta, pa je upitno sklapanje posebnih ugovora o djelu koji predstavljaju redovne poslove.

Preporuke:

- *evidenciju o radnom vremenu uspostaviti i voditi na način utvrđen Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima angažiranim na radu;*
- *Pravilnik o radu za organizacijske jedinice u kojima rad nije organizovan u smjenama uskladiti u dijelu rasporeda i korištenja odmora u toku rada sa Zakonom o radu i Kolektivnim ugovorom o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti rudarstva u FBiH;*
- *preispitati opravdanost isplate regresa s obzirom na to da se Društvo nalazi u teškoj finansijskoj situaciji i da je prethodne godine poslovalo sa gubitkom, a ostala primanja zaposlenih reducirati, shodno realnim mogućnostima Društva;*
- *preispitati opravdanost sklapanja ugovora o djelu za poslove koji su u opisu sistematizovanih radnih mjesta.*

6.1.2.5 Amortizacija

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 8.844.386 KM. Obračunavaju se linearnom metodom otpisa, tokom procijenjenog vijeka trajanja imovine za svako pojedinačno sredstvo, u skladu sa usvojenim politikama Društva, što je detaljnije pojašnjeno u tački 6.2.1.1 Izvještaja.

6.1.2.6 Troškovi primljenih usluga

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su u iznosu od 2.147.184 KM. U okviru proizvodnih usluga najznačajniji su troškovi usluga radova na lokalitetu Površinskog kopa "Koritnik" (774.710 KM), troškovi istraživanja u rudarstvu i izrada projektne dokumentacije (443.429 KM), troškovi usluga drobljenja uglja (276.213 KM), troškovi usluga održavanja (219.275 KM), troškovi zdravstvenih usluga (83.544 KM) i troškovi advokatskih usluga (62.884 KM).

Društvo sa kompanijom Halilović d.o.o. Ilijaš ima sklopljene ugovore čiji su predmet radovi na lokalitetu Površinskog kopa "Koritnik II" koji podrazumijevaju utovar, razastiranje i transport jalovine te za angažman pokretne drobilice i građevinske mašine (rovokopač) za doziranje sa rukovaocem kojom se vrši drobljenje uglja. Ugovori su sklopljeni nakon provedenih procedura javnih nabavki (šire pojašnjeno u tački 7. Izvještaja).

Troškovi istraživanja u rudarstvu i izrada projektne dokumentacije iskazani su u iznosu od 443.429 KM a odnose se na troškove istražnih radova i projekata nastavka eksploatacije podinskog ugljenog sloja. Društvo je nakon provedenog postupka javne nabavke zaključilo ugovor sa grupom ponuđača Geoavas d.o.o. Ilidža i Rig Teh d.o.o. Banja Luka o izvođenju radova istražnog bušenja (osam dubokih istražnih bušotina) u istražnom prostoru, eksploataciono polje „Sretno i Kamenice“. Projektovani istražni radovi imaju za cilj postizanje većeg stepena istraženosti radi otvaranje i razrade tektonskih blokova kao i ostvarivanje potrebne strukture rezervi uglja.

Troškovi usluga održavanja iskazani u iznosu od 219.275 KM i odnose se na troškove tekućeg održavanja (62.938 KM), investicionog održavanja (70.059 KM) i troškove održavanja i zaštite (86.278 KM).

6.1.2.7 Ostali poslovni rashodi i troškovi

Ostali poslovni rashodi i troškovi iskazani su u iznosu od 1.336.137 KM i najvećim dijelom odnose se na troškove poreza, naknada i taksu 1.136.860 KM (od čega se najveći dio 669.864 KM odnosi na doprinose na beneficirani radni staž, na komunalnu naknadu 118.588 KM i administrativne i sudske takse 131.949 KM), troškove platnog prometa (61.344 KM), troškove poštanskih i telekomunikacijskih usluga (32.875 KM) te troškovi reprezentacije (25.778 KM).

Uvidom u uzorkovane analitičke kartice troškova, fakture dobavljača, potpisane ugovore, naloge za knjiženja te ostalu prateću dokumentaciju nismo utvrdili nepravilnosti.

6.1.2.8 Ostali rashodi i gubici

Ostalih rashodi i gubici iskazani su u iznosu od 2.753.181 KM i najvećim dijelom odnose se na plaćene kamate i na rashode od negativnih kursnih razlika (931.514 KM), naknadu štete radnicima i stanovništvu (672.972 KM), te na troškove rezervisanja - sudski sporovi i otpremnine zaposlenim (921.377 KM).

6.1.3 Finansijski rezultat

Društvo je za 2023. godinu iskazalo gubitak u iznosu od 16.116.472 KM, dok je akumulirani gubitak iz prethodnih godina iskazan u iznosu 162.064.335 KM što je veće od zbira trećine osnovnog kapitala i fonda rezervi.

S obzirom na to da Društvo:

- nije izvršilo procjenu umanjenja vrijednosti stalnih sredstava u skladu sa zahtjevima MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava (tačka 6.2.1.1 Izvještaja);
- nije izvršilo procjenu nadoknadivog iznosa zaliha u skladu sa zahtjevima iz paragrafa 9. MRS-a 2 – Zalihe (tačka 6.2.2.1 Izvještaja);
- nije u mogućnosti na 31. 12. 2023. godine tekućim sredstvima koja su iskazana u iznosu od 3.017.817 KM izmirivati tekuće obaveze iskazane u iznosu od 121.164.028 KM (tačka 6.5 Izvještaja) i
- nije izvršilo rezervisanja za rekultivaciju zemljišta u skladu sa Zakonom o rudarstvu i MRS-om 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva (tačka 8.1 Izvještaja);

ne možemo potvrditi iskazani finansijski rezultat (gubitak) Društva, jer da je postupilo u skladu sa navedenim tačkama, iskazalo bi još veći negativan finansijski rezultat (gubitak).

6.2 BILANS STANJA – IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU PERIODA

6.2.1 Dugoročna imovina

Struktura dugoročne imovine na datum bilansa je:

	KM	
	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.
STALNA SREDSTVA I DUGOROČNI PLASMANI	88.914.181	91.739.550
Nekretnine, postrojenja i oprema	87.796.190	90.488.498
Imovina s pravom korištenja	43.566	43.566
Investicione nekretnine	1.074.028	1.041.875
Nematerijalna imovina	397	807

6.2.1.1 Nekretnine, postrojenja i oprema

Računovodstvenim politikama Društva stalna sredstva se nakon početnog priznavanja iskazuju po revalorizacionim iznosima, a koji predstavljaju fer vrijednost na dan revalorizacije, umanjenu za naknadno obračunatu akumuliranu amortizaciju i naknadno akumulirane gubitke po umanjenju, o čemu odluku donosi Uprava Društva. Shodno ovakvom vrednovanju stalnih sredstava, Društvo je 2008. godine formiralo komisiju koja je izvršila procjenu nekretnina, postrojenja i opreme, a ukupni efekti procjene u iznosu oko 24.000.000 KM su evidentirani kao povećanje imovine i povećanje revalorizacionih rezervi.

Međutim, najveći dio procijenjene imovine se odnosio na imovinu koja je bila u potpunosti amortizovana zbog čega je Društvo na dan 31. 12. 2014. godini izvršilo novu procjenu pri čemu su efekti pogrešno evidentirane amortizacije za period 2008-2014. godina u iznosu od 773.839 KM evidentirani direktno na kapital kao smanjenje akumuliranog dobitka i povećanje revalorizacionih rezervi. Također, na osnovu procjene sudskog vještaka izvršeno je knjigovodstveno evidentiranje povećanja vrijednosti zemljišta i revalorizacionih rezervi čiji je ukupan efekat iznosio 14.150.799 KM. Za ostalu imovinu kojom raspolaže Društvo, iskazivanje nakon početnog priznavanja vrši se po njegovom trošku nabavke, umanjeno za akumuliranu amortizaciju.

Ovdje je potrebno istaći i da je Nadzorni odbor Vladajućeg društva u toku 2015. godine donio Odluku o promjeni računovodstvene politike naknadnog vrednovanja stalnih sredstava sa modela revalorizacije na model troška i naložio zavisnim društvima da usklade svoje Pravilnike o računovodstvu i računovodstvene politike u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu Pravilnika Vladajućeg društva. Do okončanja revizije Društvo nije izvršilo usklađivanje Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama Vladajućeg Društva.

Na osnovu naprijed ne možemo potvrditi da Društvo postupa u skladu sa paragrafom 29. MRS-a 16 – Nekretnine postrojenja i oprema, kojim je definisano da subjekt treba odabrati ili model troška ili model revalorizacije kao svoju računovodstvenu politiku i treba tu politiku primjenjivati na cjelokupnu grupu nekretnina, postrojenja i opreme.

Preporuka:

- **stalna sredstva nakon početnog priznavanja iskazivati u skladu sa odredbama paragrafa 29. MRS-a 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema.**

Struktura i promjene na nekretninama, postrojenjima i opremi daju se u tabeli:

Opis	Zemljišta	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Transportna sredstva	Materijal. sredstva u pripremi	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7
Nabavna vrijednost						
na 1. 1. 2023.	28.614.079	80.262.021	94.695.712	4.872.936	6.838.047	215.282.795
Direktna povećanja	92.700	608.339	-	-	5.638.532	6.339.571
Prenos sa pripreme	-	-	5.220.729	111.400	(5.332.129)	-
Otuđenje i rashod.	-	-	2.593	15.400	-	17.993
na 31. 12. 2023.	28.706.779	80.870.360	99.913.848	4.968.936	7.144.450	221.604.374
Akumulirana amortizacija						
na 1. 1. 2023.	-	52.120.447	69.290.513	3.380.740	-	124.791.700
Amortizacija	-	6.035.128	2.598.524	398.228	-	9.031.880
Otuđenje i rashod.	-	-	-	15.400	-	15.400
na 31. 12. 2023.	-	58.155.575	71.889.037	3.763.568	-	133.808.180
Neto knjigovodstvena vrijednost						
na 1. 1. 2023.	28.614.079	28.141.574	25.405.199	1.492.196	6.838.047	90.491.095
na 31. 12. 2023.	28.706.779	22.714.785	28.024.811	1.205.368	7.144.450	87.796.193

Zemljište je iskazano u vrijednosti od 28.706.779 KM, a odnosi se na zemljišta jamskih kopova, pruga, trafo stanica, puteva, građevinska, poljoprivredna, šumska i zemljišta za ostale namjene. Povećanje na ovoj poziciji odnosi se na kupovinu zemljišta u vrijednosti 92.700 KM. Zemljište je kupljeno od fizičkih lica na osnovu potpisanih ugovora.

Građevinski objekti iskazani su u vrijednosti od 22.714.785 KM (nabavne vrijednosti 80.870.360KM, ispravke vrijednosti 58.155.575 KM), a čine ih zgrade uprave i administracije, radionice, hale, rudarski objekti, mostovi, kolosjeci i skretnice, zračna okna, trafo stanice i hangari. Direktno povećanje od 608.339 KM odnosi se na povećanje vrijednosti stanova koji nisu privatizovani otkupom stanova, a koriste se na osnovu Ugovora o dodjeli na korištenje. U 2023. godini Društvo je angažovalo sudskog vještaka i izvršena je procjena vrijednosti ovih stanova i proknjižen je efekat. Smanjenje vrijednosti ovih sredstava odnosi se na obračunatu amortizaciju od 6.035.128 KM.

Postrojenja i oprema iskazani su u vrijednosti od 28.024.811 KM (nabavne vrijednosti 99.913.848 KM, ispravke vrijednosti 71.889.037 KM), a čine ih oprema za obavljanje proizvodne djelatnosti, oprema za obavljanje administrativnih poslova, laboratorijska oprema, razni specijalni aparati (mjerni i kontrolni instrumenti, laboratorijski instrumenti), pogonski i skladišni namještaj, kancelarijski namještaj. Povećanje vrijednosti postrojenja i opreme od 5.220.729 KM, odnosi se najvećim dijelom na nabavku rezervnih dijelova za rudarsku mehanizaciju. Smanjenje na poziciji postrojenja i opreme izvršeno je za obračunatu amortizaciju u 2023. godini u iznosu od 2.598.524 KM i rashodovanja zastarjele, neispravne i dotrajale opreme.

Transportna sredstva iskazana su u vrijednosti od 1.205.368 KM (nabavne vrijednosti 4.968.936 KM, ispravke vrijednosti 3.763.568KM), a čine ih putnički automobili, kamioni, autobusi, teretna i vučna vozila te ostala transportna sredstva. Povećanje na ovoj poziciji od 111.400 KM, odnosi se najvećim dijelom na nabavku novog viljuškara (91.400 KM) prema potpisanom ugovoru nakon okončanog postupka javne nabavke. Smanjenje vrijednosti transportnih sredstava izvršeno je za obračunatu amortizaciju 398.228 KM i rashodovanje zastarjelih, neispravnih i dotrajalih transportnih sredstava 15.400 KM.

Nekretnine, postrojenja i opreme u pripremi iskazani su u vrijednosti od 7.144.450 KM. Ukupna ulaganja u materijalna sredstva u pripremi u 2023. godini iskazana su u vrijednosti od 5.638.532 KM, i odnose se na ulaganja Vladajućeg društva po osnovu Odluka o povećanju osnovnog kapitala u Društvu. Navedenim Odlukama utvrđena je struktura ulaganja na način da je utvrđen iznos za izmirivanje obaveza prema dobavljačima za nabavku opreme i repromaterijala i iznos obaveza za plaće zaposlenicima koji su radili na investicionim projektima.

Amortizacija stalnih sredstava vrši se linearnom metodom otpisa po minimalnim stopama iz „Nomenklature sredstava koja se amortizuju i minimalne stope amortizacije“ a koje važeći Zakon o porezu na dobit priznaje u trošak perioda. Društvo svake godine pred godišnji obračun donosi Odluku o konačnom obračunu amortizacije stalnih sredstava kojom se definiše način obračuna amortizacije za procijenjena stalna sredstva, koja se vode po modelu revalorizacije, kao i za ostala sredstva koja nisu procijenjena i novonabavljena stalna sredstva koja se vode po modelu troška.

Stope amortizacije date su u tabeli:

Grupa sredstava	Vijek trajanja (god.)	Stopa amortizacije (%)
Građevine (upravne, poslovne zgrade i objekti)	6,67-66,7	1,5- 15
Oprema za vršenje djelatnosti	5-40	2,5-20
Ostala oprema	3-5	33.3- 20
Računari i računarska oprema	3	33,3

Umanjenje vrijednosti sredstava

Na kraju svake godine uprava je dužna izvršiti ocjenu da li postoje pokazatelji da je vrijednost sredstava umanjena, ako takav pokazatelj postoji, subjekt treba da procijeni nadoknadivi iznos za takvo sredstvo, shodno paragrafu 9 i ostalim zahtjevima iz MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava.

U članu 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH definisano je da su subjekti od javnog interesa dužni, u situacijama kada to zahtijevaju MRS/MSFI, izvršiti procjenu vrijednosti ukupne imovine i kapitala sa stanjem na dan kada završava poslovna godina, te izvještaj o izvršenoj procjeni učiniti javno dostupnim. Procjenjivanje vrijednosti ima za cilj utvrditi knjigovodstvenu, tržišnu, nadoknadivu, sadašnju, fer, zamjensku, likvidacionu i/ili poslovnu vrijednost, imovine, obaveza i kapitala, na osnovu vjerodostojne dokumentacije, fizičke sposobnosti predmeta procjene i budućih novčanih primitaka i izdataka, u skladu sa pravilima struke.

Neto knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme na 31. 12. 2023. godine iskazana je u iznosu od 87.796.193 KM. **Društvo nije u dosadašnjem periodu na datum bilansa vršilo ocjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva, shodno paragrafu 9. i ostalim zahtjevima iz MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava. Također, nije preispitalo ostatak vrijednosti i korisni vijek upotrebe imovine barem na kraju svake finansijske godine u skladu sa MRS-om 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema.**

Društvo nema značajna ulaganja u novu opremu, postrojenja i transportna sredstva, što ukazuje na činjenicu da se njihova knjigovodstvena vrijednost može razlikovati od tržišne. Budući da procjena nije izvršena, knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava u iznosu od 87.796.193 KM može se razlikovati od one koja bi se utvrdila prema zahtjevima Zakona i Standarda. Za ovo je data preporuka u Pismu menadžmentu, ali aktivnosti nisu poduzete prije sačinjavanja finansijskih izvještaja.

Preporuka:

- **na datum bilansa vršiti ocjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva, u skladu sa zahtjevom MRS-a 36 – Umanjenje vrijednosti sredstava, i Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

Vlasništvo nad nekretninama

Društvo je sačinilo bazu podataka za praćenje nekretnina, ali za značajan dio imovine i dalje nisu obezbijeđeni dokazi o vlasništvu niti su nekretnine uknjižene kod nadležnih sudova. Društvo ne raspolaže podacima o ukupnom broju nekretnina na koje se odnosi imovinsko - pravna problematika, odnosno koliko je građevinskih objekata sa zemljištem u vlasništvu Društva i koliko je građevinskih objekata i zemljišta na kojima nisu riješeni imovinsko - pravni odnosi.

Preporuka:

- **intenzivirati aktivnosti vezane za obezbjeđenje dokaza o vlasništvu i uknjižbi nekretnina kod nadležnih sudova i izvršiti unos u bazu podataka o nekretninama kako bi Društvo raspolagalo podacima o ukupnom broju nekretnina kojima raspolaže, kao i statusu vlasništva nad njima.**

Hipoteke i založno pravo

Društvo ima ograničenja u raspolaganju imovinom, od čega se 25.772.876 KM odnosi na zemljište koje je pod hipotekom, dok se 13.642.969 KM (sadašnja vrijednost 6.369.589 KM) odnosi na građevinske objekte. Na navedenim nekretninama upisano je založna prava u korist Porezne uprave FBiH, zbog neizmirenih poreznih obaveza.

6.2.2 Kratkoročna imovina

6.2.2.1 Zalihe

	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.
ZALIHE	1.871.197	1.643.321
Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar	836.695	442.808
Proizvodnja u toku, poluproizvodi i nedovršene usluge	830.920	973.411
Roba	32.597	63.595
Dati avansi	170.985	163.507

Zalihe Društvo početno mjeri po trošku nabavke ili neto ostvarivoj vrijednosti zavisno koja je niža. Troškovi zaliha temelje se na metodi prosječne cijene i obuhvataju sve troškove nabavke i troškove dovođenja zaliha na lokaciju i sadašnje stanje.

Zalihe sirovina, materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara iskazane su u iznosu od 836.695 KM, a sastoje se iz zaliha sirovina i materijala u skladištu 546.300 KM i rezervnih dijelova 272.788 KM. Troškovi zaliha sitnog inventara i autoguma iskazuju se metodom 100% otpisa. Računovodstvenim politikama Društva definisano je da se za nekurentne zalihe starije od godine dana formira Stručna komisija čiji je zadatak da sačini prijedlog nekurentnih zaliha koje se otpisuju. U 2023. godini prilikom popisa sačinjena je lista nekurentnih zaliha starijih od godinu dana, na osnovu čega je donesena Odluka Uprave Društva o umanjenju vrijednosti zaliha u centralnom skladištu na teret troškova poslovanja u ukupnom iznosu od 1.595 KM.

Proizvodnja u toku, poluproizvodi i nedovršene usluge iskazane su u iznosu od 830.920 KM. Uvidom u knjigovodstvenu dokumentaciju konstatovali smo da Društvo nema uspostavljeno robno-materijalno knjigovodstvo zaliha uglja niti vrši obračun proizvodnje na dnevnom ili mjesečnom nivou. U pomoćnim evidencijama evidentira se prodaja uglja po prodajnim cijenama što znači da Društvo nema knjigovodstvene, a ni stvarne pokazatelje o proizvodnji, o stanju zaliha, o cijeni koštanja proizvedenog uglja, o utvrđenim razlikama između proizvedenih i realiziranih količina uglja te se ne vrši obračun rashoda po osnovu ostvarenog ili normiranog kala.

Na kraju godine, prilikom popisa vrši se geodetsko snimanje i obračun mase zaliha iskopanog uglja na depou. Prilikom popisa za 2023. godinu komisija je procijenila da se na depou nalazi:

- Nedovršena proizvodnja (mase za ponovno separisanje) 3.033,96 m³.
- Sitni ugaj u taložnom bazenu:
 - površina bazena 1 iznosi 7.471,05 m², prosječna debljina naslaga sitnog uglja 0,25 m, zapremina naslaga sitnog uglja 1.868,00 m³;
 - površina bazena 2 iznosi 5.086.209 m², prosječna debljina naslaga sitnog uglja 1,30 m, zapremina naslaga sitnog uglja 6.612,07 m³.

Računovodstvenim politikama, kao ni drugim internim aktima Društva, nije propisano knjigovodstveno evidentiranje i praćenje proizvodnje i realizacije uglja, niti je uspostavljeno robno-materijalno knjigovodstvo na način da osigura adekvatno praćenje proizvodnje uglja.

Na osnovu navedenog ne možemo potvrditi da su zalihe u iznosu od 830.920 KM (proizvodnja u toku, poluproizvodi i nedovršene usluge) vrednovane u skladu sa zahtjevima iz paragrafa 9. MRS-a 2 – Zalihe, prema kojem se vrednovanje vrši po trošku ili neto prodajnoj vrijednosti, u zavisnosti od toga koja je niža. Efekte usklađenja vrijednosti zaliha na finansijski rezultat nismo mogli utvrditi. Također, Društvo ne vrši evidentiranje zaliha uglja u skladu s MRS-om 2 – Zalihe, jer nije izvršilo obračun proizvodnje, zbog čega nije moguće utvrditi efekte odstupanja između proizvedene i realizovane količine uglja, te efekte razlike između prodajne cijene i cijene koštanja uglja.

Preporuke:

- *uspostaviti knjigovodstveno praćenje zaliha uglja u cilju evidentiranja ukupnih zaliha uglja, vršiti obračun proizvodnje, vrednovanje i usklađivanje vrijednosti zaliha shodno MRS-u 2 – Zalihe.*

6.2.2.2 Potraživanja od kupaca

Na datum bilansa u finansijskim izvještajima iskazana su sljedeća potraživanja od kupaca:

	KM	
	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.
POTRAŽIVANJA OD KUPACA	199.410	1.898.187
Kupci u zemlji	179.289	847.073
Kupci u zemlji – povezane strane	15.444	1.050.876
Kupci u inostranstvu	4.677	238
Sumnjiva i sporna potraživanja	1.680.633	1.760.255
Ispravka potraživanja	(1.680.633)	(1.760.255)

Potraživanja od kupaca iznose 199.410 KM i obuhvataju potraživanja od kupaca u zemlji (179. 289 KM) i kupaca u inostranstvu (4.677 KM).

Ročna struktura potraživanja iskazana je u tabeli:

Naziv	Do 180 dana	Od 180 do 365 dana	Preko 365 dana	Ukupno
Kupci u zemlji	137.549	41.739	-	179.288
Kupci u zemlji - povezane strane	15.444	-	-	15.444
Kupci u inostranstvu	-	4.677	-	4.677
Ukupno	137.549	46.416	-	199.410

Potraživanja od kupaca iskazana su u iznosu od 199.410 KM i odnose se na potraživanja po osnovu isporučenog uglja. Društvo je sačinilo analizu potraživanja od kupaca prema ročnosti i procijenila da ne postoji neizvjesnost u naplati. Uprava je donijela Zaključak da neće vršiti dodatno priznavanje očekivanih kreditnih gubitaka za potraživanja od kupaca u skladu sa MSFI-jem 9 – Finansijski instrumenti, niti će vršiti korekcije i reklasifikacije u skladu sa MSFI-jem 15 – Prihodi od ugovora sa kupcima.

Računovodstvenim politikama Društva utvrđeno da se potraživanja preko 365 dana prenose na sumnjiva i sporna potraživanja.

Članom 23. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH propisano je da su pravna lica dužna prije sastavljanja finansijskih izvještaja usaglasiti međusobna potraživanja i obaveze (konfirmacija salda) koja se potvrđuju na obrascu Izvod otvorenih stavki (IOS). Potraživanja su potvrđena IOS-ima na 31. 12. 2023. godine (61% od ukupnog iznosa).

Sumnjiva i sporna potraživanja iskazana su u iznosu 1.680.633 KM, utužena su i ispravljena na teret rashoda u ranijem periodu.

6.2.2.3 Novac i novčani ekvivalenti

Struktura novca i novčanih ekvivalenata na datum bilansa je sljedeća:

	KM	
	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.
Novac i novčani ekvivalenti	400.931	524.590
Transakcijski računi – domaća valuta	10.947	46.667
Blagajna	3.564	1.624
Izdvojena novčana sredstva	386.411	471.748

Gotovina i gotovinski ekvivalenti na 31. 12. 2023. godine iskazani su u iznosu od 400.931 KM, a odnose se na novčana sredstva koja se vode na računima kod poslovnih banaka, blagajni i izdvojena novčana sredstva.

Transakcijski računi otvoreni su kod poslovnih banaka u zemlji: Unicredit banka (glavni račun) i Ziraat banka. U glavnoj blagajni se evidentiraju: novčana sredstva podignuta sa transakcijskog računa u KM, isplate putnih naloga i dnevnica za službena putovanja u zemlji i inostranstvu i manji računi. Ostala novčana sredstva u iznosu od 386.411 KM odnose se na sudske depozite. Salda na računima kod banaka potvrđena su izvodima na 31. 12. 2023. godine.

6.2.2.4 Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja

Ostala kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 546.279 KM i najvećim dijelom se odnose na potraživanja od dobavljača po osnovu sudskih presuda (499.666 KM) evidentirana po osnovu presude od 11. januara 2019. godine, na osnovu koje je tuženi BBM Vareš d.o.o Vareš u obavezi da Društvu na ime naknade štete isplati iznos od 499.667 KM (sa zakonskom zateznom kamatom i troškovima postupka).

6.2.3 Kapital

Na datum bilansa iskazan je kapital sa sljedećom strukturom:

KM

	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.
KAPITAL	(69.627.295)	(56.023.596)
Osnovni kapital	51.995.228	49.944.423
Rezerve	19.145.597	19.145.597
Revalorizacione rezerve	22.005.149	22.101.321
Akumulirana dobit iz prethodnog perioda	15.407.538	14.849.398
Akumulirani nepokriveni gubici prethodnog perioda	(162.064.335)	(148.763.466)
Gubitak tekućeg perioda	(16.116.472)	(13.300.869)

Osnovni kapital iskazan je u iznosu od 51.995.228 KM i usaglašen sa registrovanim osnovnim kapitalom kod nadležnog suda i u 100% je vlasništvu JP Elektroprivrede BiH d.d. Sarajevo.

Statutarne i druge rezerve iskazane su u iznosu od 19.145.597 KM i odnose na uplate Vlade FBiH po osnovu Zakona o finansijskoj konsolidaciji rudnika uglja u FBiH prema obračunatim, a neplaćenim javnim prihodima u periodu od 2009. do 2015. godine po osnovu izmirenja obaveza za PIO i poreza na plaću do 31. 12. 2008. godine. Zakonom je definisano da će se sredstva koja Federacija ulaže u konsolidaciju rudnika uglja knjižiti kao povećanje učešća državnog kapitala, koji je ranije umanjivan usljed iskazanih gubitaka u poslovanju. Izmirenje obaveza po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje i osiguranje od nezaposlenosti u skladu sa ovim Zakonom trebalo je biti regulisano donošenjem odgovarajućih propisa kantona FBiH, koji do okončanja revizije u Zeničko-dobojskom kantonu nisu doneseni. **Navedeno ulaganje Vlade FBiH nije registrovano u sudskom registru kao povećanje kapitala Društva niti su pokrenute aktivnosti.**

Revalorizacione rezerve iskazane su u iznosu od 22.005.149 KM na osnovu izvršene revalorizacije vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme sa stanjem na dan 31. 12. 2008. godine.

Akumulirana dobit iz prethodnog perioda iskazana je u iznosu od 15.407.538 KM, i u odnosu na prethodnu godinu veća je za 558.040 KM na osnovu prenesenog dijela revalorizacionih rezervi (za dio obračunate amortizacije na revalorizirana stalna sredstva) u akumuliranu dobit.

Akumulirani gubitak prethodnih godina iskazan je u iznosu od 162.064.335 KM, što zajedno sa iskazanim gubitkom izvještajne godine (16.116.472 KM) iznosi 178.180.807 KM i veći je od ukupnog kapitala Društva za 69.627.295 KM. **Navedeno ukazuje na izuzetno nepovoljan finansijski položaj Društva, koji može uticati na postojanje značajne neizvjesnosti u vezi sa sposobnošću za nesmetano obavljanje poslova u narednom periodu. Također, prema članu 8. Zakona o finansijskom poslovanju, kapital je neadekvatan ako ukupni gubici na dan sastavljanja finansijskog izvještaja dostižu polovinu visine osnovnog kapitala Društva. Članom 9. Zakona propisana je dužnost uprave da analizira uzroke nastanka neadekvatnosti kapitala i predloži mjere potrebne za ostvarenje adekvatnosti kapitala.**

S obzirom na to da posluje u uslovima nelikvidnosti i insolventnosti, te da je akumulirani gubitak iznad visine osnovnog kapitala i rezervi, konstatujemo da je na datum bilansa kapital Društva neadekvatan. Obavljenom revizijom utvrdili smo da Društvo nije provodilo redovne mjere upravljanja rizikom i mjere za obezbjeđenje adekvatnosti kapitala, niti je postupilo u skladu sa odredbama Zakona o finansijskom poslovanju u dijelu koji se odnosi na postupanje društva kada nastupi neadekvatnost kapitala.

Preporuka:

- **analizirati uzroke i predložiti mjere potrebne za ostvarenje adekvatnosti kapitala u skladu sa Zakonom o finansijskom poslovanju.**

6.2.4 ObavezeU finansijskim izvještajima Društva na 31. 12. 2023. iskazane su obaveze kako slijedi: **KM**

	31. 12. 2023.	31. 12. 2022.
OBAVEZE	161.559.393	152.797.550
Dugoročne obaveze	40.395.365	38.603.629
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	30.362.300	28.825.555
Rezervisanja	10.033.065	9.778.074
Kratkoročne obaveze	121.164.028	114.193.921
Finansijske obaveze po amortizovanom trošku	9.652.223	7.285.757
Odgođeni prihod	499.667	499.667
Rezervisanja	512.999	602.926
Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja	110.499.139	105.805.571

6.2.4.1 Dugoročne obaveze

Finansijske obaveze po amortizovanom trošku iskazane su u iznosu od 30.362.300 KM i odnose na obaveze za pozajmice prema Vladajućem društvu u iznosu od 27.415.265 KM i obaveze po osnovu dugoročnog kredita 2.947.035 KM.

Vladajuće Društvo je u toku 2021. godine donijelo Odluku o pretvorbi uplaćenih, a neopravdanih avansa u dugoročne pozajmice. U oktobru 2023. godine Društvo je sa Vladajućim Društvom potpisalo Aneks ugovore o pozajmicama, kojima su izmijenjeni rokovi otplate, odnosno grace period je sa ugovorenih 24 mjeseca produžen na 48 mjeseci.

Pregled dugoročnih obaveza prema povezanim pravnim licima:

KM

Namjena pozajmice	Broj i datum ugovora	Period otplate mjesec	Grace period mjesec	Kamatna stopa godišnja	Iznos odobrene pozajmice	Stanje na 31.12.2023.
Pretvorba uplaćenih, a neopravdanih avansa u dugoročnu pozajmicu.	01-OPK-6700/21 od 31. 5. 2021. i Aneks I br. 01-OPK-11396/23 od 26. 10. 2023.	120	48 (ne ulaze u period otplate)	1,5%	11.445.016	11.063.515
Finansiranje zaostalih obaveza doprinosa za PIO/MIO.	01-13133/23 od 15. 12. 2023.	96	48 (ulaze u period otplate)	1,5%	1.907.769	1.907.769
Finansiranje izmirenja zaostalih obaveza doprinosa za PIO/MIO za radnike u radnom odnosu izvan osnovne djelatnosti.	01-OPK-12366/22 od 15.9. 2022. i Aneks I br. 01-12647/23 od 4. 12. 2023.	96	48 (ulaze u period otplate)	1,5%	1.420.033	1.420.033
Finansiranje izmirenja zaostalih obaveza doprinosa za PIO/MIO za redovno penzionisanje radnika uključujući i otpremnine po odredbama Pravilnika o radu i zaostalih obaveza doprinosa PIO/MIO za radnike u radnom odnosu izvan osnovne djelatnosti	01-375/21 od 1. 12. 2021 i Aneks I br. 01-12652/23 od 4. 12. 2023.	96	48 (ulaze u period otplate)	1,5%	109.799	109.799

Finansiraje izmirenja zaostalih obaveza doprinosa za PIO/MIO za redovno penzionisanje radnika, uključujući i iznos otpremnine po odredbama Pravilnika o radu.	01-OPK-8131/22 od 25. 7. 2022. i Aneks I br. 01-12648/23 od 4. 12. 2023.	96	48 (ulaze u period otplate)	1,5%	1.401.894	1.401.894
Finansiranje izmirenja ostalih troškova poslovanja iz prethodnog perioda.	01-OPK-14409/21 od 17. 12. 2021. i Aneks I br. 01-12651/23 od 4. 12. 2023.	96	48 (ulaze u period otplate)	1,5%	1.098.000	1.098.000
	01-OPK-1900/22 od 17. 2. 2022. i Aneks I br. 01-12650/23 od 4. 12. 2023.				1.674.436	1.674.436
	01-OPK-4354/22 od 14. 4. 2022. i Aneks I br. 01-12649/23 od 4. 12. 2023.				1.201.497	1.201.497
Finansiranje zaostalih obaveza doprinosa za PIO/MIO za redovno penzionisanje radnika uključujući i iznos otpremnine po odredbama Pravilnika o radu ic izmirenje ostalih troškova poslovanja iz prethodnog perioda.	01-OPK-7194/21 od 11. 6. 2021. i Aneks I br. 01-12655/23 od 4. 12. 2023.	96	48 (ulaze u period otplate)	1,5%	3.058.575	2.846.174
	01-OPK-10533/21 od 15. 9. 2021. i Aneks I br. 01-12653/23 od 4. 12. 2023.				759.228	738.139
	01-375/21 od 1. 12. 2021 i Aneks I br. 01-12652/23 od 4. 12. 2023.				109.799	109.799
	01-OPK-13795/22 od 17. 10. 2022. i Aneks I br. 01-12646/23 od 4. 12. 2023.				1.202.704	1.202.704
	01-OPK-16158/22 od 19. 12. 2022. i Aneks I br. 01-12654/23 od 4. 12. 2023.				2.751.305	2.751.305
UKUPNO					28.030.256	27.415.265

Dugoročne obaveze po kreditu iskazane u iznosu od 2.947.035 KM odnose se na kredit ugovoren sa Japanskom bankom. Tokom 1998. godine zaključen je Okvirni sporazum o zajmu za projekat poboljšanja električne energije sa Japanskom bankom za međunarodnu saradnju, te Subsidijarni ugovor između Ministarstva finansija FBiH i rudnika uglja „Srednja Bosna“ Kakanj. Diobenim bilansom Društvu, kao jednom od pravnih slijednika rudnika uglja „Srednja Bosna“, pripao je iznos obaveze od 478.962.684 JPY. Kredit je odobren na period od 40 godina uz 10 godina grace perioda, sa početkom otplate 20. 12. 2008. godine i krajnjim datumom dospijeca 20. 12. 2038. godine. Kamatna stopa je 0,75% na godišnjem nivou. Anuiteti dospijevaju polugodišnje. Garant povrata navedenih sredstva je Vlada FBiH. **Društvo ne vrši redovnu otplatu kredita.** Obaveze po kreditu su usaglašene sa Federalnim ministarstvom finansija.

Dugoročna rezervisanja iskazana u iznosu od 10.033.065 KM odnose se na rezervisanja za otpremnine u skladu sa MRS 19 - Primanja zaposlenih (4.883.541 KM), rezervisanja za sudske sporove uključujući i kamate (2.704.508 KM) i odložene porezne obaveze po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i oprema (2.445.016 KM).

U skladu sa Kolektivnim ugovorom, zaposlenima se isplaćuju otpremnine prilikom odlaska u penziju u iznosu od šest prosječnih mjesečnih plata zaposlenika ostvarenih u prethodna tri mjeseca ili šest prosječnih plata isplaćenih u FBiH za prethodnu godinu prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku u zavisnosti šta je od toga povoljnije. Obračun izrađuje ovlašteni aktuar svođenjem vrijednosti otpremnina, na koju imaju pravo zaposlenici, na sadašnju vrijednost uz primjenu diskontne stope od 3,75%.

6.2.4.2 Kratkoročne obaveze

Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja iskazane su u iznosu od 110.499.139 KM i odnose se na obaveze za neto plaće i naknade plaća (1.040.710 KM), obaveze za porez i posebne dažbine na plaće i naknade plaća (4.339.427 KM), obaveze za doprinose u vezi plaća i naknade plaća (102.745.363 KM), obaveze za ostala neto primanja i naknade troškova (546.150 KM), obaveze za porez i posebne dažbine na ostala primanja (73.500 KM), obaveze za doprinose u vezi ostalih primanja (379.032 KM), naknade za članove odbora, komisija i sl., pripadajuće poreze i doprinose (1.810 KM), obaveze za obustave i sudske zabrane na plaće (309.651 KM), obaveze za štete po tužbama zaposlenika (259.930 KM), obaveze za uplatu PDV-a za mjesec decembar (266.835 KM), obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dadžbine – naknade za zaštitu okoliša, komunalna naknada, porezi (536.731 KM).

Prema Zakonu o finansijskoj konsolidaciji rudnika, predviđeno je da se obaveze po osnovu doprinosa za penzijsko-invalidsko osiguranje, te porezi na plaću do 31. 12. 2008. godine isplate iz Budžeta FBiH u periodu od 2009. - 2015. godine, što je i izvršeno. Način regulisanja obaveza za zdravstvo i obaveza za nezaposlenost prema članu 2. ovog Zakona, utvrditi će se odgovarajućim propisima kantona Federacije. Društvo nije potpisalo nove sporazume o načinu izmirenja dugovanja prema Državi. **Prilikom isplate plaća zaposlenima Društvo vrši obračun poreza i doprinosa, ali ih ne uplaćuje, što nije u skladu sa članom 11. Zakona o doprinosima, članom 23. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa, Zakonom o porezu na dohodak i članom 21. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak. Porezi i doprinosi isplaćuju se samo prilikom penzionisanja i zbrinjavanja viška zaposlenika.** Pregled obračunatih, a neizmirenih obaveza za doprinose po godinama, na 31. 12. 2023, prikazan je u tabeli:

KM

Redni broj	Godina	Doprinosi za PIO/MIO	Doprinosi za PIO/MIO beneficirani staž	Doprinosi za zdravstvo	Doprinosi za nezaposlenost
1.	2008.	-	-	10.319.724	1.804.291
2.	2009.	-	-	2.104.263	330.728
3.	2010.	129.853	335.824	2.226.975	362.567
4.	2011.	2.504.811	410.702	1.400.520	299.896
5.	2012.	356.417	393.724	1.253.777	286.526
6.	2013.	1.041.312	315.165	1.009.456	169.080
7.	2014.	2.806.692	508.180	2.505.097	349.358
8.	2015.	467.292	479.042	319.676	56.767
9.	2016.	3.361.217	529.238	3.091.114	386.146
10.	2017.	3.201.166	681.843	3.480.923	459.013
11.	2018.	3.716.845	764.517	3.736.667	502.564
12.	2019.	3.468.247	774.783	3.585.989	458.529
13.	2020.	3.831.875	625.364	3.642.202	490.956
14.	2021.	3.859.149	583.575	3.395.363	406.469
15.	2022.	2.971.473	411.083	3.809.238	466.372
16.	2023.	5.040.125	552.104	4.056.198	497.470
17.	2023. - sudske presude	584.309	-	689.186	86.337
UKUPNO		37.340.783	7.365.144	50.626.368	7.413.068
UKUPNO ZA DOPRINOSE					102.745.363

Preporuka:

- **prilikom isplate plaća zaposlenima vršiti isplatu i pripadajućih poreza i doprinosa u skladu sa Zakonom o doprinosima, Zakonom o porezu na dohodak, Pravilnikom o načinu obračunavanja i uplate doprinosa i Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak.**

Finansijske obaveze po amortizovanom trošku iskazane su iznosu od 9.652.223 KM i odnose se na obaveze prema dobavljačima (6.696.754 KM), kratkoročni dio dugoročnih obaveza po kreditu sa Japanskom bankom za međunarodnu saradnju (2.147.861 KM), obaveze za primljene avanse fizičkih i pravnih lica za ugalj (490.223 KM) i obaveze za kamate po kreditu Japanske banke (317.385 KM).

Obaveze prema dobavljačima iskazane u iznosu od 6.696.754 KM odnose se na obaveze prema dobavljačima u zemlji (3.280.162 KM), obaveze prema dobavljačima u inostranstvu (2.544.847 KM) i obaveze prema dobavljačima – povezane strane (871.745 KM).

U strukturi obaveza prema dobavljačima u zemlji najznačajnije su obaveze prema: Drvrez d.o.o. Banja Luka u iznosu od 367.952 KM (promet 647.478 KM), GeoAVAS d.o.o. Sarajevo u iznosu od 291.573 KM (promet 311.573 KM), RIFAMM d.o.o. Tuzla u iznosu od 289.534 KM (promet 2.765.522 KM), BBM d.o.o. Sarajevo u iznos od 228.005 KM (promet 228.005 KM), Erax - invest d.o.o. Banovići u iznosu od 175.500 KM (promet 176.347 KM), Teve Varnost Elektronika d.o.o. Visoko u iznosu od 165.102 KM (promet 302.069 KM), Eol Petrol d.o.o. Sarajevo u iznosu od 151.918 KM (promet 401.701 KM), Halilović d.o.o. Ilijaš u iznosu od 118.137 KM (promet 997.554 KM), Real – kem d.o.o. Konjic u iznosu od 109.546 KM (promet 533.159 KM) i Vibratech d.o.o. Visoku u iznosu od 112.646 KM (promet 112.656 KM).

U strukturi obaveza prema dobavljačima u inostranstvu najznačajnije su obaveze prema Siming d.o.o. Jesenice u iznosu od 2.542.786 KM (promet 2.839.427 KM).

U strukturi obaveza prema dobavljačima – povezane strane najznačajnije su obaveze prema: Elektrodistribucija OON Breza za troškove električne energije u iznosu od 680.280 KM (promet 1.910.451 KM) i Rudnik mrkog uglja Zenica d.o.o. Zenica prema Sporazumu o radu i finansiranju Službe za spašavanje „Zenica“ u iznosu od 185.885 KM (promet 71.130 KM).

Zbog problema sa likvidnošću Društvo ne izmiruje redovno obaveze prema dobavljačima, već prema potrebi i prioritetima. Navedeno nije u skladu sa članom 4. i 12. Zakona o finansijskom poslovanju, prema kojem je uprava dužna poduzeti sve potrebne mjere kako bi se osigurala likvidnost, a obaveze izmirivale u roku do 60 dana, izuzetno u dužem roku, ali ne dužem od 90 dana. Prema prezentiranoj starosnoj strukturi 1.211.966 KM od ukupnih obaveza prema dobavljačima dospjelo je na naplatu prije više od 12 mjeseci. Društvo je vršilo usuglašavanje obaveze prema dobavljačima. Usaglašen je iznos od ukupno 2.118.131 KM, što procentualno iznosi 32% od ukupnih obaveza prema dobavljačima.

Društvo nije u mogućnosti uredno servisirati preuzete obaveze, a budući da je uz trenutni model poslovanja izvjesno da ni nedospjele obaveze neće biti izmirivane u predviđenom roku, potrebno je donijeti mjere za prevazilaženje problema nagomilanih obaveza. Prema navedenom, Društvo dugi niz godina ne izmiruje obaveze po osnovu dugoročnog kredita i ne izvršava obaveze u skladu s odredbama zaključenih ugovora, odnosno ne upravlja kreditnim rizikom u skladu sa Zakonom o finansijskom poslovanju. S obzirom na navedeno, Uprava nije osigurala provođenje redovnih mjera upravljanja kreditnim rizikom i rizikom likvidnosti i u vezi s tim postupala prema pravilima poslovno-finansijske struke, u skladu s članom 6. Zakona o finansijskom poslovanju.

Preporuka:

- **upravljati kreditnim rizikom i rizikom likvidnosti te izmirivati obaveze u skladu sa Zakonom o finansijskom poslovanju.**

Rezervisanja iskazana u iznosu od 512.999 KM odnose se na kratkoročna rezervisanja za sudske sporove uključujući i kamate (499.069 KM) i rezervisanja za rekultivaciju (13.931 KM) prema Zakonu o rudarstvu u FBiH (šire pojašnjeno u tački 8.1 Izvještaja).

Odgođeni prihod iskazan u iznosu od 499.667 KM odnosi se na odložene prihode evidentirane po osnovu presude od 11. 1. 2019. godine, na osnovu koje tuženi BBM Vareš d.o.o. Vareš treba Društvu nadoknaditi štetu u iznosu od 499.667 KM sa zakonskom zateznom kamatom, troškovima postupka i troškovima izvršenja. Po istom osnovu Društvo ima evidentirana potraživanja po presudama dobavljača.

6.2.5 Popis imovine i obaveza

Na osnovu Odluke direktora Društva od 24. 11. 2023. godine o provođenju popisa imovine i obaveza Društva, imenovane su pojedinačne komisije i centralna popisna komisija, sa zadatkom da organizuje i koordinira rad svih popisnih komisija, i na osnovu njihovih izvještaja izradi elaborat o popisu.

Prema članu 22. Zakona o računovodstvu i reviziji i članu 46. Pravilnika o računovodstvu, na kraju popisa popisna komisija sastavlja izvještaj o obavljenom popisu, utvrđuje viškove i manjkove i dostavlja ga tijelu nadležnom za razmatranje rezultata popisa za odlučivanje o popisu.

Odlukom o provođenju popisa imovine i obaveza Društva, definisan je rok za pojedinačne popisne komisije do 15. 1. 2024. godine. Isti rok je predviđen i Uputstvom o obavljanju priprema za popis i radu popisnih komisija. Ovaj rok je ispoštovan.

Centralna Popisna komisija je sačinila elaborat (Izvještaj) o izvršenom popisu sredstava i obaveza i uputila ga Direktorcu na usvajanje.

Obavezni godišnji popis prethodi izradi godišnjih finansijskih izvještaja, te ima za cilj da se utvrdi stvarno stanje imovine i obaveza i izvrši usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, kako bi godišnji finansijski izvještaji fer prikazivali finansijski položaj društva i bili pouzdani korisnicima. Pravno lice dužno je da najmanje jednom godišnje sa stanjem na dan kada se završava poslovna godina izvrši popis imovine i obaveza s ciljem da se utvrdi njihovo stvarno stanje, te da se u poslovnim knjigama izvrši usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim.

U Izvještaju o izvršenom popisu potraživanja, datih avansa, obaveza, konstatovana su stanja potraživanja i obaveza i usaglašena sa knjigovodstvenim evidencijama. Popisna komisija je sačinila popisne liste pojedinačno po svim dobavljačima i kupcima prema kojima nisu izmirene obaveze i naplaćena potraživanja sa 31. 12. 2023. godine.

Popis zaliha uglja i proizvodnje u toku nije izvršen u skladu sa članom 21. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH. Nije izvršeno usklađivanje sa knjigovodstvenim stanjem, s obzirom na to da Društvo ne vodi robno-materijalno knjigovodstvo zaliha uglja, što je detaljno pojašnjeno u tački 6.2.2.1 Izvještaja.

Preporuka:

- **Redovnim godišnjim popisom imovine i obaveza utvrditi stvarno stanje zaliha uglja, te izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog sa naturalnim popisom, kako je propisano odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

6.3 IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA

U Izvještaju o gotovinskim tokovima iskazani su početno stanje gotovine i gotovinskih ekvivalenata u iznosu od 524.590 KM i konačno stanje u iznosu od 400.931 KM, što za rezultat ima neto smanjenje gotovine i gotovinskih ekvivalenata u iznosu od 123.659 KM. Izvještaj o gotovinskim tokovima sačinjen je u skladu s Pravilnikom o sadržaju i formi finansijskih izvještaja za privredna društva.

6.4 IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U Izvještaju o promjenama na kapitalu za 2023. godinu iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama usklađene su sa iskazanim vrijednostima u Bilansu stanja i Bilansu uspjeha.

6.5 BILJEŠKE UZ FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

U skladu sa tačkom 25. MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, uprava treba, pri sastavljanju finansijskih izvještaja, procijeniti sposobnost subjekta da nastavi poslovati u vremenski neograničenom periodu. Subjekt je dužan sastavljati finansijske izvještaje na osnovu principa stalnosti poslovanja, osim ako uprava ne namjerava da likvidira subjekt ili da prestane poslovati, ili ako nema realnu alternativu osim da postupi tako. Kada je uprava, prilikom procjenjivanja, svjesna značajnih neizvjesnosti vezanih za događaje ili uvjete koji mogu dovesti u veliku sumnju mogućnost subjekta da nastavi poslovati u neograničenom periodu, subjekt je dužan da objavi svaku takvu neizvjesnost. U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH članom 4. propisano je da su pravna lica dužna da sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i objavljivanje informacija u finansijskim izvještajima vrše u skladu sa ovim Zakonom, MRS i MSFI. Članom 37. Zakona propisano je da finansijski izvještaji moraju pružiti istinit i objektivni prikaz finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja pravnih lica.

Akumulirani gubitak prethodnih godina iskazan je u iznosu od 162.064.335 KM, dok iskazani gubitak izvještajne godine iznosi 16.116.472 KM. Osim toga, tekuća imovina iskazana je u iznosu od 3.017.817 KM, a kratkoročne obaveze 121.164.028 KM. Koeficijent tekuće likvidnosti na 31. 12. 2023. godine je 0,025, što ukazuje na to da Društvo tekućim sredstvima nije u mogućnosti pravovremeno izmirivati tekuće novčane obaveze. Protiv Društva se vodi značajan broj sudskih sporova ukupne vrijednosti 7.600.403 KM. **Ove okolnosti stvaraju sumnju u sposobnost Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, ali Uprava prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja nije procijenila tu sposobnost i samim tim finansijski izvještaji ne sadrže objavu značajnih neizvjesnosti u skladu s tačkom 25 MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja.**

U skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i zahtjevima, bilješke sadrže dopunske informacije u odnosu na one prezentirane u izvještaju o finansijskom položaju, izvještaju(ima) o dobiti i gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaju o promjenama u kapitala i izvještaju o novčanim tokovima. Bilješke sadrže tekstualni opis ili raščlanjivanje stavki prezentiranih u tim izvještajima, i informacije o stavkama koje ne ispunjavaju uslove za priznavanje u tim izvještajima. Pored toga i ostali Međunarodni računovodstveni standardi i Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja kao i član 37. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH sadrže zahtjeve za vezano za objavama u bilješkama.

U Bilješkama uz finansijske izvještaje nisu objavljene dodatne informacije, koje nisu prezentirane nigdje drugo u finansijskim izvještajima, ali su relevantne za njihovo razumijevanje. Dati su samo statistički podaci po bilansnim pozicijama (povećanje, smanjenje, učešće), a nisu date potrebne informacije i dodatna pojašnjenja korisnicima finansijskih izvještaja u skladu sa zahtjevima propisa koji uređuju objavljivanja uz finansijske izvještaje.

Preporuka:

- ***izvršiti procjenu sposobnosti Društva da nastavi poslovati u vremenski neograničenom periodu i na osnovu izvršene procjene sačiniti bilješke uz finansijske izvještaje u skladu sa zahtjevima MRS-a 1 – Presentacija finansijskih izvještaja i Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.***

7. JAVNE NABAVKE

Društvo je za provođenje javnih nabavki usvojilo Pravilnik o javnim nabavkama i Pravilnik o postupku direktnog sporazuma (2016. godine) te Proceduru o načinu pokretanja postupka nabavke, ocjenjivanje opravdanosti nabavke, provođenja postupka nabavke, dodjele ugovora i komercijalnog praćenja i realizacije ugovora (2023. godine). Aktom od 15. 4. 2024. godine zatražena je saglasnost Vladajućeg Društva na prijedlog Pravilnika o javnim nabavkama roba, usluga i radova. Do okončanja revizije Vladajuće Društvo nije dalo saglasnost na navedeni akt. Dakle još uvijek nisu urađene izmjene postojećih akata niti su doneseni novi akti koji bi bili usklađeni sa odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama koji je u primjeni od decembra 2022. godine.

U toku 2023. godine radno mjesto službenika za javne nabavke nije bilo sistematizirano niti popunjeno. Nakon upućenog zahtjeva od 16. 1. 2024. godine Vladajuće društvu dalo je saglasnost na Pravilnik o izmjenama Pravilnika o sistematizaciji radnih mjesta kojem je navedeno radno mjesto sistematizirano i popunjeno.

Društvo je u skladu sa trogodišnjim Planom poslovanja, 24. 1. 2023. godine donijelo Plan javnih nabavki za 2023. godinu kojim su planirane nabavke u ukupnom iznosu od 9.547.000 KM, od čega se na nabavke roba odnosi 3.900.500 KM, na usluge 1.367.500 KM i radove 2.272.000 KM, investicije 1.300.000 KM, a nabavke izuzete od primjene zakona 707.000 KM. U toku 2023. godine vršene su izmjene i dopune plana koje su se odnosile na brisanje i dodavanje novih postupaka, izmjene procijenjene vrijednosti, vrste postupka, datuma pokretanja i dr. Ukupna vrijednost planiranih javnih nabavki sa izmjenama i dopunama iznosi 9.575.120 KM bez obračunatog PDV-a. Iako je izvršilo izmjene i dopune Plana za 2023. godinu, Društvo nije realizovalo sve planirane nabavke. **Donošenjem finansijskog plana stvaraju se pretpostavke i za donošenje plana javnih nabavki, njime se odobravaju sredstva za nabavke, za kalendarsku godinu na koju se Plan poslovanja odnosi. Česte izmjene i dopune plana nabavki ukazuju i na loše planiranje u trenutku izrade plana i na neadekvatnu procjenu tržišta prilikom određivanja vrijednosti nabavki. U planiranju javnih nabavki ugovorni organi trebaju poći od definisanja potreba za narednu finansijsku godinu, uzimajući u obzir trogodišnje planove, i jasno definisati predmet nabavke, planirana sredstva i potrebne količine kako bi se postupci pokrenuli blagovremeno i osigurala transparentnost prilikom njihovog provođenja. Nije nam prezentovana dokumentacija niti obrazloženja na osnovu kojih bi se moglo potvrditi da je Plan nabavki sačinjen na bazi stvarnih potreba Društva i da osigurava pretpostavke za najefikasnije korištenje javnih sredstava.** Prilog navedenoj činjenici je i to da je Društvo je tokom cijele godine nabavljalo auto gume, rezervne dijelove za vozila, vršilo servisiranje vozila i obavljalo druge slične poslove sa različitim dobavljačima putem pojedinačnih direktnih sporazuma. Također je za istovrsne vrste nabavki planiralo jednu vrstu postupka, a provelo više postupaka kao primjer navodimo: direktni sporazum i konkurentski zahtjev (anker masa, dijelovi za hidrauličnu lokomotivu), direktni sporazum i otvoreni postupak (metanski milisekundni električni detonatori, vijenac za prenosni lančanik dvočlanog grabuljastog transportera i usluga izrade vijenca za prenosni lančanik dvočlanog grabuljastog transportera, prokromske mreže).

Pregled planiranih i provedenih postupaka, kao i revidirani uzorak, dat je u tabeli:

Vrsta postupka	Planirane nabavke*		Provedene nabavke		Revidirani uzorak	
	Broj postupaka	Iznos u KM	Broj postupaka	Iznos u KM	Broj postupaka	Iznos u KM
Direktni sporazum	179	854.980	214	469.255	11	53.869
Otvoreni postupak	40	5.783.000	27	3.782.501	10	2.025.270
Pregovarački postupak bez objave obavještenja	3	164.250	3	164.250	3	164.250
Konkurentski zahtjev	106	2.692.890	30	790.478	5	101.512
Aneks II	2	80.000	-	-	-	-
Ukupno	330	9.575.120	274	5.206.484	29	2.344.901

*Prema posljednjim izmjenama

Uvidom u uzorkovane postupke javnih nabavki utvrdili smo sljedeće:

Za **nabavke okiten crijeva i priključaka** Društvo je tokom 2023. godine provelo četiri direktna sporazuma u ukupnoj vrijednosti od 20.065 KM sa istim dobavljačem Toplota d.o.o. Zenica (7. 8. 2023. godine u vrijednosti od 3.475 KM, 24. 8. 2023. godine u vrijednosti od 5.775 KM, 11. 10. 2023. godine u vrijednosti od 5.255 KM i 11. 10. 2023. godine u vrijednosti od 5.560 KM).

Budući da se radi o istovrsnim nabavkama, Društvo nije postupilo u skladu s članom 15. stav 7 i članom 87. stav 3 Zakona o javnim nabavkama, koji propisuje da ugovornom organu nije dozvoljeno dijeljenje predmeta nabavke s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka definisanog Zakonom te da Ugovorni organ provodi postupak direktnog sporazuma za nabavku roba, usluga ili radova čija je procijenjena vrijednost jednaka ili manja od iznosa od 6.000 KM, pri čemu ni ukupna procijenjena vrijednost istovrsnih nabavki na godišnjem nivou nije veća od 10.000 KM.

Za angažman pokretne drobilice i građevinske mašine (rovokopač) za doziranje sa rukovaocem u toku godine provedena su tri postupka, dva otvorena i jedan pregovarački postupak bez objave obavještenja o nabavci. Navedene usluge tokom 2023. godine obavljalo je Društvo Halilović d.o.o. Ilijaš. Odluka o pokretanju otvorenog postupka procijenjene vrijednosti od 250.000 KM donesena je 23. 3. 2023. godine te je ugovor potpisan 18. 5. 2023. godine u vrijednosti od 247.500 KM na period od 12 mjeseci. **Dana 29. 3. 2023. godine donesena je odluka o pokretanju pregovaračkog postupka bez objave obavještenja, procijenjene vrijednosti od 75.000 KM, uz obrazloženje da su ispunjeni uslovi za primjenu člana 23. stav b Zakona o javnim nabavkama, tj. da se radi o dodatnim uslugama koje nisu uključene u prvobitno razmatrani projekat ili prvobitno zaključeni ugovor, ali koje usljed nepredviđenih okolnosti postanu neophodne za izvršenje ili izvođenje u njima opisanih usluga i kada se takve dodatne usluge ne mogu tehnički ili ekonomski odvojiti od osnovnog ugovora bez većih nepogodnosti za ugovorni organ. Ugovor je potpisan 17. 4. 2023. godine u vrijednosti od 74.250 KM.** Novi otvoreni postupak pokrenut je 5. 10. 2023. godine procijenjene vrijednosti od 175.000 KM, a ugovor je zaključen 1. 11. 2023. godine u vrijednosti od 173.250 KM na period od 12 mjeseci. **Obavljanje usluge drobljenja je sinhronizovano sa tehnološkim procesom u Rudniku i u redovnim okolnostima obavlja se od 7 do 19 sati radnim danom i subotom do izvršenja ugovora, tj. sukcesivno, po potrebi i dinamičkim Društva. S obzirom na to da se radi o uslugama koje su neophodne za odvijanje procesa proizvodnje i da se koriste tokom cijele godine, smatramo da nisu ispunjeni posebni uslovi za primjenu člana 23. stav b i da Društvo treba provesti otvoreni postupak uz primjenu okvirnog sporazuma kako bi se izbjeglo ponavljanje postupaka o toku godine i uštedjelo vrijeme i resursi za njegovo provođenje.**

Odluka o pokretanju otvorenog postupka javne nabavke za robu **Lanci za rudarstvo, grabulje i spojnice** donesena je 30. 5. 2023. godine. Nabavka je pokrenuta u skladu sa Planom nabavki za 2023. godinu i podijeljena je u lot-ove, LOT 1: Lanci, grabulje i spojnice za tešku transportnu mehanizaciju; LOT 2: Lanci, grabulje i spojnice za lahku transportnu mehanizaciju. Planom nabavki okvirno vrijeme pokretanja postupka bilo je krajem marta 2023. godine. Procijenjena vrijednost nabavke za oba lota iznosila je 199.900 KM (Lot 1: 128.500 KM, Lot 2: 71.400 KM). Tendersku dokumentaciju preuzelo je 13 zainteresiranih ponuđača, a u toku postupka mijenjana je tri puta. Žalbu su uložila dva zainteresirana ponuđača pozivajući se na ograničenje konkurencije i povrede zakonskih propisa u dijelu koji se odnosi na prekratak rok isporuke osim za ponuđače koji robu imaju na stanju, na traženje atesta koji nije moguće dostaviti ukoliko se roba tek treba proizvesti i na dostavljanje uzoraka gdje nije detaljno navedeno koliko se uzoraka dostavlja, koja dužina, za koje artikle i slično. Žalbe su odbijene zbog toga što žalitelji nisu uplatili odgovarajuću naknadu te je proces je nastavljen. U ostavljenom roku stigla je samo jedna ponuda za oba lot-a ponuđača REAL-Kem d.o.o. Konjic sa kojim su i zaključeni ugovori (lot 1: 128.456 KM, lot 2: 71.150 KM).

Za nabavku roba **Lanci i spojna oprema za grabuljasti transporter SKAT** proveden je pregovarački postupak bez objave obavještenja o nabavci procijenjene vrijednosti 27.000 KM. Zahtjev za pokretanje i zahtjev za hitnu nabavku na osnovu zaključka štaba službe za spašavanje upućen je 22. 3. 2023. godine. Na osnovu toga, donesena je Odluka o pokretanju postupka javne nabavke 29. 3. 2023. godine pozivajući se na član 21. Zakona o javnim nabavkama i Plan javnih nabavki za 2023. godinu. **Planom je predviđeno pokretanje prethodno spomenutog otvorenog postupka po nazivom Lanci za rudarstvo, grabulje i spojnice krajem marta 2023. godine, čije pokretanje je kasnilo dva mjeseca.** Opravdanost provođenja ovakvog postupka obrazložena je sanacijom oksidacionog procesa u jami i sigurnosnim razlozima. **Postupak nabavke vođen je sa samo jednim ponuđačem, REAL – kem d.o.o. Konjic, sa kojim je i zaključen ugovor 6. 4. 2023. godine u vrijednosti od 26.750 KM.**

Ugovorni organ nije proveo postupak nabavke Lanci i spojna oprema za grabuljasti transporter SKAT i Lanci za rudarstvo, grabulje i spojnice (dio koji se odnosi na lot 2) u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama iz sljedećih razloga: radi se o istovrsnoj robi, ali su upotrebljeni različiti nazivi i provedeni različiti postupci. Da je postupak nabavke za robu Lanci za rudarstvo, grabulje i spojnice pokrenut na vrijeme, ne bi bilo potrebno provoditi pregovarački postupak. Navedeno potkrepljuje i činjenica da je obrazac za cijenu ponude za lot 2 u postupku Lanci za rudarstvo, grabulje i spojnice skoro identičan obrascu za cijenu ponude Lanci i spojna oprema za grabuljasti transporter SKAT, samo su izostavljeni određeni artikli. Uvidom u ponude utvrdili smo da je lanac za rudarstvo skuplji u drugom postupku, iako je nabavljena 4,5 puta veća količina, a spojnica za lanac grabuljastog transportera je skoro za tri puta jeftinija, iako je količina veća za 200 komada. Navedeno nije u skladu sa principom maksimalna vrijednost za uloženi novac jer bi za očekivati bilo da su cijene više pri kupovini manje količini i u slučaju hitnosti kao što je to bio prvi postupak. Navedeno ukazuje da prije pokretanja postupka Društvo nije izvršilo istraživanje tržišta i adekvatno procijenilo vrijednost nabavke s obzirom na to da su cijene pojedinih artikala značajno različite, a protok vremena između dvije ponude, tj. dva postupka, nije veliki, četiri mjeseca. Uzimajući u obzir da se radi o robi koja je neophodna za nesmetano odvijanje procesa proizvodnje u jamama, ne možemo prihvatiti razlog hitnosti i smatramo da Društvo ove nabavke nije planiralo na adekvatan način, zbog čega se dovelo u situaciju da mora provesti neodgovarajući postupak nabavke.

Za nastavak izvođenja radova na lokalitetu površinskog kopa „Koritnik II“ (utovar, razastiranje i transport jalovine) 5. 5. 2023. godine donesena je odluka o pokretanju Pregovaračkog postupka bez objave obavještenja procijenjene vrijednosti 63.500 KM. U obrazloženju odluke navedeno je da su ispunjeni uslovi za primjenu člana 24. stav 1) tačka a) Zakona o javnim nabavkama tj. da se radi o dodatnim radovima koji nisu uključeni u prvobitno razmatrani projekat ili prvobitno zaključeni ugovor, ali koji usljed nepredviđenih okolnosti postanu neophodni za izvršenje ili izvođenje u njima opisanih radova i kada se takvi dodatni radovi ne mogu tehnički ili ekonomski odvojiti od osnovnog ugovora bez većih nepogodnosti za ugovorni organ. **Ugovor je potpisan sa Društvom Halilović d.o.o. Ilijaš 5. 6. 2023. godine u vrijednosti od 63.250 KM. Budući da se radi o redovnim poslovnim aktivnostima na površinskom kopu „Koritnik II“ vezanim za proizvodnju uglja, smatramo da nisu ispunjeni uslovi za primjenu pregovaračkog postupka i da je Društvo trebalo provesti drugi transparentniji postupak.**

Uzimajući u obzir navedeno, Društvo tokom 2023. godine nije provodilo postupke javnih nabavki u skladu sa procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama u dijelu pravilnog odabira postupka nabavke u ukupnom iznosu od 164.250 KM (pregovarački postupci). Također, za nabavke u iznosu od najmanje 20.065 KM vršeno je dijeljenje predmeta nabavke i provedeno je više direktnih postupaka za istovrsnu robu.

Preporuke:

- *plan i izmjene plana javnih nabavki sačinjavati tako da odražavaju realne potrebe za nabavkom roba, usluga i radova kako bi se osigurala efikasnost i transparentnost korištenja sredstava;*
- *postupke javnih nabavki provoditi u skladu sa procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama u dijelu odabira pravilnog postupka nabavke i izbjegavanja dijeljenja postupaka nabavki.*

8. OSTALI NALAZI

8.1 Sudski sporovi i potencijalne obaveze

Prema podacima Pravne službe, protiv Društva se vode sudski sporovi u ukupnom iznosu od 7.600.403 KM i odnose se na tužbe zaposlenika za razlike plaća, topli obrok, regres i otpremnine, tužbe iz obligacionih odnosa.

Društvo je na dan bilansa, u skladu sa članom 149. Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama i MRS-om 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, izvršilo preispitivanje i usklađivanje rezervisanja.

Sektor za pravne i kadrovske poslove je sačinio Izvještaj sa procjenom rezervisanja po osnovu započetih sudskih sporova na 31. 12. 2023. godine, na osnovu kojeg je direktor Društva donio odluku o visini rezervisanja po osnovu započetih sudskih sporova u 2023. godini. Rezervisanja su formirana na osnovu procjene za negativne ishode ovih sporova u iznosu od 3.203.577 KM.

Nisu izvršena rezervisanja po sudskim postupcima za koje je ocijenjeno da će biti riješeni u korist Društva, a na osnovu prvostepenih presuda u korist Društva ili mišljenja da su bez osnove.

Društvo nije uplaćivalo naknadu za vršenje eksploatacije uglja i nije zaključilo ugovor o koncesiji. Zakon o koncesiji, ni federalni ni kantonalni, ne isključuje od obaveze zaključenja ugovora o koncesiji niti jedno Društvo. Član 18. Zakona o koncesiji Zeničko-dobojskog kantona propisuje da su naknade za koncesiju utvrđene ugovorom, prihod kantona i općine na čijem se području predmet koncesije nalazi. Prema presudi Vrhovnog suda FBiH, za isplatu koncesione naknade dužno je uplatiti 1.042.573 KM uvećano za kamate.

Društvo je obavljanjem osnovne djelatnosti eksploatacije uglja tokom 2023. godine ostvarilo proizvodnju od 304.407 tone i prihode od prodaje u iznosu od 34.291.957 KM. Na datum bilansa nije izvršilo analizu niti procjenu rezervisanja za sanaciju zemljišta i tehničku rekultivaciju devastiranih površina nastalih usljed rudarskih radova u skladu sa Zakonom o rudarstvu FBiH i MRS-om 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina. Na osnovu raspoložive dokumentacije i informacija koje su nam stavljene na raspolaganje, rezervisanja u iznosu od 13.931 KM izvršena su u ranijem periodu.

Članom 59. Zakona o rudarstvu FBiH utvrđeno je da privredno društvo mora, nakon dobivanja dozvole za obustavljanje eksploatacije mineralne sirovine, izvršiti konačnu sanaciju zemljišta i rekultivaciju okoliša i otkloniti posljedice nastale pri izvođenju rudarskih radova, na osnovu projekta sanacije i rekultivacije. S obzirom na navedeno, ne možemo potvrditi da je obračun rezervisanja izvršen u skladu sa zahtjevima Međunarodnog računovodstvenog standarda 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, kao ni uticaj na pojedinačne finansijske izvještaje na 31. 12. 2023. godine.

Preporuka:

- ***Društvo treba na kraju svakog obračunskog perioda procijeniti i izvršiti rezervisanja za sanaciju zemljišta i rekultivaciju okoliša u skladu sa članom 59. Zakona o rudarstvu FBiH i u skladu sa Zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u FBiH.***

9. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu Društvo je 13. 8. 2024. godine dostavilo komentar, bez dodatne dokumentacije.

Obrazloženja su data na preporuke u vezi sa: poslovima prokure, rješavanjem preporuka Odjela za internu reviziju Vladajućeg društva, razmatranjem plana poslovanja, opravdanosti isplate regresa, zaključivanjem ugovora o djelu, isplatom pripadajućih poreza i doprinosa na plaće u skladu sa zakonskom regulativom, upravljanjem kreditnim rizikom, popisom i usklađivanjem stvarnog stanja zaliha sa knjigovodstvenim, rezervisanjem za rekultivaciju zemljišta i provođenjem postupaka javnih nabavki u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Pored toga, data su obrazloženja koja se odnose na preporuke za koje su poduzete i dalje se poduzimaju aktivnosti vezano za donošenje internih akata i njihovog usaglašavanja sa zakonskim propisima, imenovanje koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu i sačinjavanje godišnjih izvještaja u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i izradu plana integriteta u skladu sa Akcionim planom za borbu protiv korupcije i evidenciju radnog vremena u skladu sa Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije o radnicima i drugim licima na radu.

Za obrazloženja koja nisu prihvaćena jer nisu prezentovane nove činjenice, niti je dostavljena dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza, dajemo sljedeća pojašnjenja:

- u komentaru je navedeno da prokurista poslove obavlja savjesno i odgovorno. Konstatovana su značajna odstupanja u realizaciji plana poslovanja, nisu realizovani planirani ciljevi uz uspostavu i održavanje stabilnog stanja i odnosa unutar Društva, nisu provedene preporuke Odjela za internu reviziju Vladajućeg društva i vanjskog revizora u vezi sa uočenim nepravilnostima te stoga ne možemo potvrditi da su se poslovi prokure vršili u skladu sa Ugovorom o obavljanju prokure i propisanim nadležnostima;
- vezano za revidiranje Plana poslovanja ne možemo potvrditi da se u slučaju potrebe radilo na izmjeni Plana poslovanja s obzirom na to da su tokom 2023. godine nastala značajna odstupanja ostvarenih od planiranih veličina, a Uprava nije usaglasila niti izvršila potrebne izmjene Plana poslovanja, radi njegovog prilagođavanja kretanjima na komercijalnom tržištu u skladu sa Statutom Društva;
- vezano za isplatu regresa ne možemo prihvatiti obrazloženje da se isplaćuje kako bi se izbjegli štrajkovi, odnosno prekidi u poslovanju, jer Društvo posluje sa gubitkom dugi niz godina i nalazi se u veoma teškoj finansijskoj situaciji;
- ne možemo prihvatiti obrazloženje da je sklapanje ugovora o djelu za obavljanje poslova knjiženja stalnih sredstava, izvoda banaka i izrade završnog računa sa bivšom zaposlenicom opravdano s obzirom na to da se radi o sistematizovanom radnom mjestu i redovnim poslovima;
- Društvo ne upravlja kreditnim rizikom na adekvatan način zbog toga što ne izmiruje redovno obaveze prema dobavljačima, već prema potrebi i prioritetima, što nije u skladu sa Zakonom o finansijskom poslovanju, prema kojem je Uprava dužna poduzeti sve potrebne mjere kako bi se osigurala likvidnost, a obaveze izmirivale u roku do 60 dana, izuzetno u dužem roku, ali ne dužem od 90 dana;
- vezano za isplatu plaća i pripadajućih poreza i doprinosa, Društvo je navelo iznose koji su uplaćeni u 2022. i 2023. godini, ali oni se odnose na uplate prilikom penzionisanja i zbrinjavanja viška zaposlenika, a zakonska obaveza Društva je da prilikom isplate plaća vrši uplatu i propadajućih poreza i doprinosa za sve zaposlenike u skladu sa Zakonom o doprinosima, Zakonom o porezu na dohodak, Pravilnikom o načinu obračunavanja i uplate doprinosa i Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak;

- redovnim godišnjim popisom nije utvrđeno stvarno stanje zaliha niti je izvršeno usaglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem jer novi informacijski sistem nije implementiran do završetka revizije;
- u komentaru je navedeno da Društvo vrši rezervisanja samo za aktuelne sudske sporove, dok rezervisanja za rekultivaciju zemljišta u skladu sa Zakonom o rudarstvu FBiH nisu izvršena prema zahtjevima Međunarodnog računovodstvenog standarda 37 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva;
- u vezi javnih nabavki Društvo je u komentaru navelo da je Plan javnih nabavki donesen u skladu sa planiranim potrebama za robama, uslugama i radovima, za šta nije dostavilo adekvatno obrazloženje jer postoje značajna odstupanja realizacije u odnosu na planirane nabavke.

Postupci za koje nije pokrenuta procedura nabavke nakon svih izmjena i dopuna i dalje su uključeni u Plan, a za određene predmete nabavke vršeno je dijeljenje postupaka uz obrazloženje krajnje hitnosti, što ponovo ukazuje da se planiranju nije pristupilo na adekvatan način. Budući da se radi o specifičnoj djelatnosti, Društvo se ne smije dovesti u situaciju da mu nedostaju sredstva neophodna za kontinuirano odvijanje procesa proizvodnje i zaštite zaposlenika, te stoga treba poduzeti sve mjere i posvetiti više pažnje njihovom planiranju.

Društvo je konstatovalo da prihvata preporuke date u Nacrtu izvještaja vezane za: donošenje poslovnika o radu Skupštine, procjenu sposobnosti Društva da nastavi poslovati u vremenski neograničenom periodu, analizu uzroka i prijedlog mjera za ostvarivanje adekvatnosti kapitala, sačinjavanje mape procesa, utvrđivanje rizika u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli, obezbjeđenje dokaza o vlasništvu i uknjižbi nekretnina kod nadležnih sudova.

Reviziju Rudnika mrkog uglja „Breza“ d.o.o. Breza obavio je revizorski tim u sastavu: Alida Selimović – voditeljica tima, i Nermina Šabanović – članica tima.

Voditeljica tima

Alida Selimović, s.r.

Rukovoditeljica Sektora
za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom

Mia Buljubašić, s.r.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju preduzeća u većinskom
državnom vlasništvu

Belma Mušinović, s.r.

V. PRILOZI

- 1. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**
- 2. IZJAVA RUKOVODSTVA**

Rudnik mrkog uglja "Breza" d.o.o.-Breza

Naziv pravnog lica

Breza, Branilaca grada

Sjedište i adresa pravnog lica

4218303300007

Identifikacioni broj za direktne poreze

218303300007

Identifikacioni broj za indirektne poreze

Vađenje lignita

Djelatnost

Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo

Naziv banke

1011010073198564

Broj računa

05.20

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010

016

Šifra opštine

**IZVJEŠTAJ O UKUPNOM REZULTATU ZA PERIOD
(BILANS USPJEHA)**

za period od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

- u KM -

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
	BILANS USPJEHA				
A.	Prihodi iz ugovora s kupcima (202+206+210)		201	34.291.957	35.334.394
1.	Prihodi iz ugovora sa povezanim stranama (203 do 205)		202	31.506.685	31.152.650
1.1.	Prihodi od prodaje robe		203	0	0
1.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		204	31.506.685	31.152.650
1.3.	Prihodi od pruženih usluga		205	0	0
2.	Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na domaćem tržištu (207 do 209)		206	2.052.465	3.310.803
2.1.	Prihodi od prodaje robe		207	245.218	507.334
2.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		208	1.745.499	2.768.587
2.3.	Prihodi od pruženih usluga		209	61.748	34.882
3.	Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na inostranom tržištu (211 do 213)		210	732.807	870.941
3.1.	Prihodi od prodaje robe		211	0	0
3.2.	Prihodi od prodaje gotovih proizvoda		212	732.807	870.941
3.3.	Prihodi od pruženih usluga		213	0	0
B.	Ostali prihodi i dobici (215+230+241+242+243+244+245+246+247+251)		214	776.261	2.043.580
1.	Dobici od dugoročne nefinansijske imovine (216 do 229)		215	725	1.256.860
1.1.	Neto dobici od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme		216	0	0

1157638208

Kontrolni broj: 1157638208

str. 1 od 5

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.2.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		217	0	0
1.3.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od promjene revalorizovane vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za koje nije bilo postojećih revalorizacionih rezervi		218	0	0
1.4.	Neto dobiti od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine		219	725	1.256.860
1.5.	Neto povećanja vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine koja se vode po fer vrijednosti		220	0	0
1.6.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti investicijskih nekretnina		221	0	0
1.7.	Neto dobiti od otuđenja nematerijalne imovine		222	0	0
1.8.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine		223	0	0
1.9.	Neto dobiti od prestanka priznavanja imovine s pravom korištenja		224	0	0
1.10.	Neto dobiti od otuđenja biološke imovine		225	0	0
1.11.	Neto povećanja vrijednosti biološke imovine koja se vodi po fer vrijednosti		226	0	0
1.12.	Neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti biološke imovine		227	0	0
1.13.	Neto dobiti od dugoročne imovine namijenjene prodaji		228	0	0
1.14.	Ostali neto dobiti od otpuštanja ranije priznatih gubitaka od umanjenja vrijednosti dugoročne nefinansijske imovine		229	0	0
2.	Dobici od finansijske imovine (231 do 240)		230	0	0
2.1.	Neto otpuštanja ranije priznatih kreditnih gubitaka od finansijske imovine po amortizovanom trošku		231	0	0
2.2.	Neto otpuštanja ranije priznatih kreditnih gubitaka od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		232	0	0
2.3.	Neto dobiti od prestanka priznavanja finansijske imovine po amortizovanom trošku		233	0	0
2.4.	Neto dobiti od modifikacija finansijske imovine po amortizovanom trošku koje nisu rezultirale prestankom priznavanja		234	0	0
2.5.	Neto dobiti od otuđenja finansijske imovine po amortizovanom trošku		235	0	0
2.6.	Neto povećanja vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		236		0
2.7.	Neto dobiti od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		237	0	0
2.8.	Neto dobiti od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		238	0	0
2.9.	Neto dobiti od reklasifikacija finansijske imovine između poslovnih modela		239	0	0
2.10.	Ostali neto dobiti od finansijske imovine		240	0	0
3.	Neto otpuštanja rezervisanja		241	0	0
4.	Neto dobiti od trgovanja derivatima		242	0	0
5.	Prihodi od prodaje materijala, neto		243	0	0
6.	Viškovi i ostala pozitivna usklađenja zaliha		244	360	2.975
7.	Prihodi od dividendi		245	0	0

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
8.	Udio u dobiti pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		246		0
9.	Finansijski prihodi (248+249+250)		247	639.503	530.468
9.1.	Prihodi od kamata		248	4.128	23.046
9.2.	Neto pozitivne kursne razlike		249	632.317	503.630
9.3.	Ostali finansijski prihodi		250	3.058	3.792
10.	Ostali prihodi i dobici		251	135.673	253.277
C.	Ukupno prihodi (201+214)		252	35.068.218	37.377.974
D.	Poslovni rashodi (254+255+256+257+258+262+269+270)		253	48.431.509	46.854.494
1.	Nabavna vrijednost prodane robe		254	233.740	445.523
2.	Promjene u zalihama gotovih proizvoda, poluproizvoda i proizvodnje u toku, neto (+) / (-)		255	142.491	585.423
3.	Troškovi sirovina i materijala		256	2.988.703	2.082.017
4.	Troškovi energije i goriva		257	2.105.147	2.040.941
5.	Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja (259 do 261)		258	30.603.721	29.001.967
5.1.	Bruto plaće zaposlenih		259	24.391.957	20.873.427
5.2.	Ostale naknade zaposlenih		260	6.185.275	8.103.054
5.3.	Troškovi ostalih angažovanih fizičkih lica, uključujući članove odbora		261	26.489	25.486
6.	Amortizacija (263 do 268)		262	8.844.386	9.666.640
6.1.	Nekretnine, postrojenja i oprema		263	8.844.386	9.666.640
6.2.	Investicijske nekretnine		264	0	0
6.3.	Imovina s pravom korištenja		265	0	0
6.4.	Nematerijalna imovina		266	0	0
6.5.	Biološka imovina		267	0	0
6.6.	Ostala dugoročna imovina po osnovu ugovora sa kupcima		268	0	0
7.	Troškovi primljenih usluga		269	2.147.184	1.692.125
8.	Ostali poslovni rashodi i troškovi		270	1.366.137	1.339.858
E.	Ostali rashodi i gubici (272+287+298+299+300+301+302+303+304+308)		271	2.753.181	3.824.349
1.	Gubici od dugoročne nefinansijske imovine (273 do 286)		272	0	636.266
1.1.	Neto gubici od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme		273	0	0
1.2.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		274	0	0
1.3.	Neto gubici od promjene revalorizovane vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme za koje nema postojećih revalorizacionih rezervi		275	0	0
1.4.	Neto gubici od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine		276	0	0
1.5.	Neto smanjenja vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine koja se vode po fer vrijednosti		277	0	0
1.6.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti investicijskih nekretnina		278	0	0
1.7.	Neto gubici od otuđenja nematerijalne imovine		279	0	636.266
1.8.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti nematerijalne imovine		280	0	0

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.9.	Neto gubici od prestanka priznavanja imovine s pravom korištenja		281	0	0
1.10.	Neto gubici od otuđenja biološke imovine		282	0	0
1.11.	Neto smanjenja vrijednosti biološke imovine koja se vodi po fer vrijednosti		283	0	0
1.12.	Neto gubici od umanjenja vrijednosti biološke imovine		284	0	0
1.13.	Neto gubici od dugoročne imovine namijenjene prodaji		285	0	0
1.14.	Ostali neto gubici od umanjenja vrijednosti dugoročne nefinansijske imovine		286	0	0
2.	Gubici od finansijske imovine (288 do 297)		287	125.477	740.039
2.1.	Neto kreditni gubici od finansijske imovine po amortizovanom trošku		288	125.477	740.039
2.2.	Neto kreditni gubici od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		289	0	0
2.3.	Neto gubici od prestanka priznavanja finansijske imovine po amortizovanom trošku		290	0	0
2.4.	Neto gubici od modifikacija finansijske imovine po amortizovanom trošku koje nisu rezultirale prestankom priznavanja		291	0	0
2.5.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po amortizovanom trošku		292	0	0
2.6.	Neto smanjenja vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		293	0	0
2.7.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		294	0	0
2.8.	Neto gubici od otuđenja finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		295	0	0
2.9.	Neto gubici od reklasifikacija finansijske imovine između poslovnih modela		296	0	0
2.10	Ostali neto gubici od finansijske imovine		297	0	0
3.	Troškovi rezervisanja, neto		298	921.377	946.497
4.	Neto gubici od trgovanja derivatima		299	0	0
5.	Rashodi od prodaje materijala, neto		300	0	0
6.	Manjkovi i ostala negativna usklađenja zaliha		301	1.111.646	869.892
7.	Udio u gubitku pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		302		0
8.	Umanjenje vrijednosti goodwill-a		303	0	0
9.	Finansijski rashodi (305 do 307)		304	571.727	507.315
9.1.	Rashodi od kamata		305	571.727	507.315
9.2.	Neto negativne kursne razlike		306	0	0
9.3.	Ostali finansijski rashodi		307	0	0
10.	Ostali rashodi i gubici		308	22.954	124.340
F.	Ukupno rashodi (253+271)		309	51.184.690	50.678.843
G.	Dobit iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (252-309)		310	0	0
H.	Gubitak iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (309-252)		311	16.116.472	13.300.869
I.	Porez na dobit (313+314)		312	0	0
1.	Tekući porez na dobit		313	0	0
2.	Odgođeni porez na dobit (315-316+317-318)		314	0	0
2.1.	Efekat smanjenja odgođene porezne imovine		315	0	0

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
2.2.	Efekat povećanja odgođene porezne imovine		316	0	0
2.3.	Efekat povećanja odgođenih poreznih obaveza		317	0	0
2.4.	Efekat smanjenja odgođenih poreznih obaveza		318	0	0
J.	Dobit iz redovnog poslovanja (310-312)		319	0	0
K.	Gubitak iz redovnog poslovanja (311+312)		320	16.116.472	13.300.869
L.	Dobit ili gubitak od obustavljenog poslovanja		321	0	0
M.	Dobit (319+321)		322	0	0
N.	Gubitak (320-321)		323	16.116.472	13.300.869
IZVJEŠTAJ O OSTALOM UKUPNOM REZULTATU					
O.	Ostali ukupni rezultat (325+331)		324	0	0
1.	Stavke koje mogu biti reklasifikovane u bilans uspjeha (326+327+328+329-330)		325	0	0
1.1.	Povećanje/(smanjenje) fer vrijednosti dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		326	0	0
1.2.	Efekti proistekli iz transakcija zaštite ("hedging")		327	0	0
1.3.	Udio u ostalom ukupnom rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		328	0	0
1.4.	Ostale stavke koje mogu biti reklasifikovane u bilans uspjeha		329	0	0
1.5.	Porez na dobit koji se odnosi na ove stavke		330	0	0
2.	Stavke koje neće biti reklasifikovane u bilans uspjeha (332+333+334+335+336+337-338)		331	0	0
2.1.	Revalorizacija zemljišta i građevina		332	0	0
2.2.	Povećanje/(smanjenje) fer vrijednosti instrumenata kapitala po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		333	0	0
2.3.	Aktuarski dobiti/(gubici) od planova definiranih primanja		334	0	0
2.4.	Dobici ili gubici po osnovu preračunavanja finansijskih izvještaja inostranog poslovanja		335	0	0
2.5.	Udio u ostalom ukupnom rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata primjenom metode udjela		336	0	0
2.6.	Ostale stavke koje neće biti reklasifikovane u bilans uspjeha		337	0	0
2.7.	Porez na dobit koji se odnosi na ove stavke		338	0	0
P.	UKUPNI REZULTAT (322-323+324)		339	-16.116.472	-13.300.869
	Zarada po dionici				
	a) Osnovna zarada po dionici		340	0	0
	b) Razrijeđena zarada po dionici		341	0	0
	Dobit/(gubitak) koja pripada:				
	a) Vlasnicima matičnog društva		342	-16.116.472	-13.300.869
	b) Vlasnicima manjinskih interesa		343		0
	Ukupni rezultat koji pripada:				
	a) Vlasnicima matičnog društva		344	-16.116.472	-13.300.869
	b) Vlasnicima manjinskih interesa		345		0

Breza, 24.02.2024.

Mjesto i datum

BALTA (VEJSIL) ENIDA
Certificirani računovođa
CR-7087/5

M.P.

Muamer Omerhodžić

Direktor

Rudnik mrkog uglja "Breza" d.o.o.-Breza

Naziv pravnog lica

Breza, Branilaca grada

Sjedište i adresa pravnog lica

Vađenje lignita

Djelatnost

Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo

Naziv banke

1011010073198564

Broj računa

4218303300007

Identifikacioni broj za direktne poreze

218303300007

Identifikacioni broj za indirektno poreze

05.20

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010

016

Šifra opštine

**IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU NA KRAJU PERIODA
(BILANS STANJA)
na dan 31.12.2023. godine**

- u KM -

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
	IMOVINA				
A.	Dugoročna imovina (002+009+014+015+020+021+022+023+024+025+028+033+034)		001	88.914.181	91.739.550
1.	Nekretnine, postrojenja i oprema (003 do 008)		002	87.796.190	90.488.498
1.1.	Zemljište		003	28.706.779	28.614.079
1.2.	Građevinski objekti		004	22.714.780	28.141.570
1.3.	Postrojenja, oprema i namještaj		005	28.024.811	25.402.605
1.4.	Transportna sredstva		006	1.205.369	1.492.197
1.5.	Ostala dugoročna materijalna imovina		007	0	0
1.6.	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi		008	7.144.451	6.838.047
2.	Imovina s pravom korištenja (010 do 013)		009	43.566	43.566
2.1.	Zemljište		010	0	0
2.2.	Građevinski objekti		011	43.566	43.566
2.3.	Postrojenja i oprema		012	0	0
2.4.	Nematerijalna imovina		013	0	0
3.	Ulaganja u investicijske nekretnine		014	1.074.028	1.041.875
4.	Nematerijalna imovina (016 do 019)		015	397	807
4.1.	Kapitalizirana ulaganja u razvoj		016	0	0
4.2.	Koncesije, patenti, licence i druga prava		017	0	0
4.3.	Ostala nematerijalna imovina		018	397	807
4.4.	Nematerijalna imovina u pripremi		019	0	0

1074997652

Kontrolni broj: 1074997652

str. 1 od 4

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
5.	Biološka imovina		020	0	0
6.	Ulaganja u zavisne subjekte		021	0	0
7.	Ulaganja u pridružene subjekte		022	0	0
8.	Ulaganja u zajedničke poduhvate		023	0	0
9.	Goodwill		024	0	0
10.	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (026+027)		025	0	0
10.1.	Ulaganja u instrumente kapitala		026	0	0
10.2.	Obveznice, dati krediti i ostali dužnički instrumenti		027	0	0
11.	Finansijska imovina po amortizovanom trošku (029 do 032)		028	0	164.804
11.1.	Depoziti kod banaka		029	0	0
11.2.	Dati krediti		030	0	0
11.3.	Obveznice		031	0	0
11.4.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku		032	0	164.804
12.	Potraživanja po finansijskim najmovima		033	0	0
13.	Ostala imovina i potraživanja		034	0	0
B.	Odgodena porezna imovina		035	0	0
C.	Kratkoročna imovina (037+043+044+045+049+054+055+056+057+058+059)		036	3.017.817	5.034.404
1.	Zalihe (038 do 042)		037	1.871.197	1.643.321
1.1.	Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitan inventar		038	836.695	442.808
1.2.	Proizvodnja u toku, poluproizvodi i nedovršene usluge		039	830.920	973.411
1.3.	Gotovi proizvodi		040	0	0
1.4.	Roba		041	32.597	63.595
1.5.	Dati avansi		042	170.985	163.507
2.	Dugoročna imovina namijenjena prodaji i imovina poslovanja koje se obustavlja		043	0	0
3.	Ugovorna imovina		044	0	0
4.	Potraživanja od kupaca (046 do 048)		045	199.410	1.898.187
4.1.	Kupci - povezane strane		046	15.444	1.050.876
4.2.	Kupci u zemlji		047	179.289	847.073
4.3.	Kupci u inostranstvu		048	4.677	238
5.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku (050 do 053)		049	0	0
5.1.	Depoziti kod banaka		050	0	0
5.2.	Dati krediti		051	0	0
5.3.	Obveznice		052	0	0
5.4.	Ostala finansijska imovina po amortizovanom trošku		053	0	0
6.	Potraživanja po finansijskim najmovima		054	0	0
7.	Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz izvještaj o dobiti ili gubitku		055	0	0

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
8.	Derivatni finansijski instrumenti		056	0	0
9.	Novac i novčani ekvivalenti (isključujući prekoračenja po bankovnim računima)		057	400.931	524.590
10.	Akontacije poreza na dobit		058	0	0
11.	Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja		059	546.279	968.306
D.	UKUPNO IMOVINA (001+035+036)		060	91.931.998	96.773.954
E.	VANBILANSNA EVIDENCIJA		061	138.108.749	137.829.561
F.	UKUPNO IMOVINA I VANBILANSNA EVIDENCIJA (060+061)		062	230.040.747	234.603.515
	KAPITAL				
1.	Vlasnički kapital (102-103+104+105+106)		101	51.995.228	49.944.423
1.1.	Dionički kapital		102	0	0
1.2.	Otkupljene vlastite dionice		103	0	0
1.3.	Udjeli članova društva sa ograničenom odgovornošću		104	51.995.228	49.944.423
1.4.	Državni kapital		105	0	0
1.5.	Ostali oblici vlasničkog kapitala		106	0	0
2.	Dionička premija		107	0	0
3.	Rezerve (109+110)		108	19.145.597	19.145.597
3.1.	Statutarne rezerve		109	0	19.145.597
3.2.	Ostale rezerve		110	19.145.597	0
4.	Revalorizacione rezerve (112+113+114)		111	22.005.149	22.101.321
4.1.	Revalorizacione rezerve za nekretnine, postrojenja i opremu		112	22.005.149	22.101.321
4.2.	Revalorizacione rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		113	0	0
4.3.	Ostale revalorizacione rezerve		114	0	0
5.	Dobit (116+117)		115	15.407.438	14.849.398
5.1.	Akumulirana, neraspoređena dobit iz prethodnih perioda		116	15.407.438	14.849.398
5.2.	Dobit tekućeg perioda		117	0	0
6.	Gubitak (119+120)		118	178.180.807	162.064.335
6.1.	Akumulirani, nepokriveni gubici iz prethodnih perioda		119	162.064.335	148.763.466
6.2.	Gubitak tekućeg perioda		120	16.116.472	13.300.869
7.	Kapital koji pripada vlasnicima matičnog društva (101+107+108+111+115-118)		121	-69.627.395	-56.023.596
8.	Kapital koji pripada vlasnicima manjinskih interesa		122		0
A.	UKUPNO KAPITAL (121+122)		123	-69.627.395	-56.023.596
	OBAVEZE				
B.	Dugoročne obaveze (125+130+131+132)		124	40.395.365	38.603.629
1.	Finansijske obaveze po amortizovanom trošku (126+127+128+129)		125	30.362.300	28.825.555
1.1.	Obaveze po uzetim kreditima		126	30.362.300	28.825.555

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6
1.2.	Obaveze po osnovu najmova		127	0	0
1.3.	Obaveze po izdatim dužničkim instrumentima		128	0	0
1.4.	Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku		129	0	0
2.	Odgođeni prihod		130	0	0
3.	Rezervisanja		131	10.033.065	9.778.074
4.	Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja		132	0	0
C.	Odgođene porezne obaveze		133	0	0
D.	Kratkoročne obaveze (135+142+143+144+145+146+147)		134	121.164.028	114.193.921
1.	Finansijske obaveze po amortizovanom trošku (136+137+138+139+140+141)		135	9.652.223	7.285.757
1.1.	Obaveze prema dobavljačima		136	6.696.754	3.266.898
1.2.	Ugovorne obaveze		137	490.223	731.626
1.3.	Obaveze po uzetim kreditima		138	2.147.861	2.959.372
1.4.	Obaveze po osnovu najmova		139	0	0
1.5.	Obaveze po izdatim dužničkim instrumentima		140	0	0
1.6.	Ostale finansijske obaveze po amortizovanom trošku		141	317.385	327.861
2.	Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		142	0	0
3.	Derivatni finansijski instrumenti		143	0	0
4.	Odgođeni prihod		144	499.667	499.667
5.	Rezervisanja		145	512.999	602.926
6.	Obaveze za porez na dobit		146	0	0
7.	Ostale obaveze, uključujući i razgraničenja		147	110.499.139	105.805.571
E.	UKUPNO OBAVEZE (124+133+134)		148	161.559.393	152.797.550
F.	UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE (123+148)		149	91.931.998	96.773.954
G.	VANBILANSNA EVIDENCIJA		150	138.108.749	137.829.561
H.	UKUPNO KAPITAL, OBAVEZE I VANBILANSNA EVIDENCIJA (149+150)		151	230.040.747	234.603.515

Breza, 24.02.2024.

Mjesto i datum

BALTA (VEJSIL) ENIDA

Certificirani računovođa

CR-7087/5

Broj licence

Muamer Omerhodžić

Direktor

M.P.

Rudnik mrkog uglja "Breza" d.o.o.-Breza

Naziv pravnog lica

Breza, Branilaca grada

Sjedište i adresa pravnog lica

Vađenje lignita

Djelatnost

Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo

Naziv banke

1011010073198564

Broj računa

4218303300007

Identifikacioni broj za direktne poreze

218303300007

Identifikacioni broj za indirektne poreze

05.20

Šifra djelatnosti po KDBiH 2010

016

Šifra opštine

**IZVJEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE
(IZVJEŠTAJ O GOTOVINSKIM TOKOVIMA)
(Indirektna metoda)
za period od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine**

- u KM -

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
1.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI					
1.1.	Dobit/(gubitak) prije oporezivanja		(+)(-)	501	-16.116.472	-13.300.869
1.2.	Usklađenja:					
1.2.1.	Amortizacija		(+)	502	8.844.386	9.666.640
1.2.2.	(Dobit)/gubitak od otuđenja nekretnina, postrojenja i opreme, neto		(+)(-)	503	0	0
1.2.3.	(Dobit)/gubitak od otuđenja ulaganja u investicijske nekretnine, neto		(+)(-)	504	-725	-1.256.860
1.2.4.	(Dobit)/gubitak od otuđenja nematerijalne imovine, neto		(+)(-)	505	0	636.266
1.2.5.	(Dobit)/gubitak od dugoročne imovine namijenjene prodaji, neto		(+)(-)	506	0	0
1.2.6.	Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		(+)	507	0	0
1.2.7.	Umanjenje vrijednosti investicijskih nekretnina		(+)	508	0	0
1.2.8.	Umanjenje vrijednosti nematerijalne imovine		(+)	509	0	0
1.2.9.	Efekti promjene fer vrijednosti ulaganja u investicijske nekretnine, neto		(+)(-)	510	0	0
1.2.10.	Efekti promjene fer vrijednosti biološke imovine, neto		(+)(-)	511	0	0
1.2.11.	Efekti promjene vrijednosti instrumenata kapitala po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(+)(-)	512	0	0
1.2.12.	(Dobit)/gubitak od prodaje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, neto		(+)(-)	513	0	0

1722430783

Kontrolni broj: 1722430783

str. 1 od 4

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
1.2.13.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat, neto		(+)(-)	514	0	0
1.2.14.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od potraživanja od kupaca, neto		(+)(-)	515	0	0
1.2.15.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od ugovorne imovine, neto		(+)(-)	516	0	0
1.2.16.	(Otpuštanje)/Ispravka vrijednosti za gubitke od ostale finansijske imovine po amortizovanom trošku, neto		(+)(-)	517	0	0
1.2.17.	Viškovi, manjkovi, otpisi i prilagođavanje vrijednosti zaliha, neto		(+)(-)	518	1.111.286	866.917
1.2.18.	Otpisane obaveze		(-)	519	0	0
1.2.19.	(Otpuštanje)/dodatno priznata rezervisanja, neto		(+)(-)	520	0	0
1.2.20.	Udio u rezultatu pridruženog društva i zajedničkog poduhvata		(+)(-)	521	0	0
1.2.21.	Umanjenje vrijednosti goodwill-a		(+)	522	0	0
1.2.22.	Prihod od dividendi priznat u bilansu uspjeha		(-)	523	0	0
1.2.23.	Prihodi od kamata i finansijskog najma priznati u bilansu uspjeha		(-)	524	-4.128	-23.046
1.2.24.	Finansijski rashodi priznati u bilansu uspjeha		(+)	525	571.727	507.315
1.3.	Promjene u obrtnom kapitalu					
1.3.1.	Smanjenje/(povećanje) zaliha		(+)(-)	526	-227.876	262.028
1.3.2.	Smanjenje/(povećanje) potraživanja od kupaca		(+)(-)	527	1.698.777	-1.224.665
1.3.3.	Smanjenje/(povećanje) ostale imovine i potraživanja		(+)(-)	528	422.027	591.573
1.3.4.	Smanjenje/(povećanje) ugovorne imovine		(+)(-)	529	0	0
1.3.5.	Povećanje/(smanjenje) obaveza prema dobavljačima		(+)(-)	530	3.429.856	-2.570.058
1.3.6.	Povećanje/(smanjenje) ostalih obaveza		(+)(-)	531	388.886	5.650.427
1.3.7.	Povećanje/(smanjenje) ugovornih obaveza		(+)(-)	532	-241.403	636.015
1.4.	Plaćeni porez na dobit		(-)	533	0	0
A.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u poslovnim aktivnostima (501 do 533)		(+)(-)	534	-123.659	441.683
2.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI					
2.1.	Odlivi po osnovu kupovine nekretnina, postrojenja i opreme		(-)	535	0	0
2.2.	Prilivi po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme		(+)	536	0	0
2.3.	Odlivi po osnovu kupovine investicijskih nekretnina		(-)	537	0	0
2.4.	Prilivi po osnovu prodaje investicijskih nekretnina		(+)	538	0	0
2.5.	Odlivi po osnovu kupovine nematerijalne imovine		(-)	539	0	0
2.6.	Prilivi po osnovu prodaje nematerijalne imovine		(+)	540	0	0
2.7.	Odlivi po osnovu kupovine biološke imovine		(-)	541	0	0
2.8.	Prilivi po osnovu prodaje biološke imovine		(+)	542	0	0
2.9.	Prilivi po osnovu prodaje dugoročne imovine namijenjene prodaji		(+)	543	0	0

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
2.10.	Ulaganja u finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		(-)	544	0	0
2.11.	Prilivi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat		(+)	545	0	0
2.12.	Ulaganja u finansijsku imovinu po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(-)	546	0	0
2.13.	Prilivi od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha		(+)	547	0	0
2.14.	Ulaganja u ostalu finansijsku imovinu po amortizovanom trošku		(-)	548	0	0
2.15.	Prilivi od ostale finansijske imovine po amortizovanom trošku		(+)	549	0	0
2.16.	Primljena kamata i prihod od finansijskog najma		(+)	550	0	0
2.17.	Naplaćena potraživanja od finansijskog najma		(+)	551	0	0
2.18.	Naplaćena potraživanja od finansijskog podnajma		(+)	552	0	0
2.19.	Kupovina udjela u zavisnim društvima		(-)	553	0	0
2.20.	Prilivi od otuđenja udjela u zavisnim društvima		(+)	554	0	0
2.21.	Kupovina udjela u pridruženim društvima		(-)	555	0	0
2.22.	Prilivi od otuđenja udjela u pridruženim društvima		(+)	556	0	0
2.23.	Kupovina udjela u zajedničkim poduhvatima		(-)	557	0	0
2.24.	Prilivi od otuđenja udjela u zajedničkim poduhvatima		(+)	558	0	0
2.25.	Primljene dividende		(+)	559	0	0
2.26.	Prilivi po osnovu trgovanja derivatnim finansijskim instrumentima		(+)	560	0	0
2.27.	Odlivi po osnovu trgovanja derivatnim finansijskim instrumentima		(-)	561	0	0
2.28.	Ostali prilivi iz ulagačkih aktivnosti		(+)	562	0	0
2.29.	Ostali odlivi iz ulagačkih aktivnosti		(-)	563	0	0
B.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u ulagačkim aktivnostima (535 do 563)		(+) (-)	564	0	0
3.	GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANSIJSKIH AKTIVNOSTI					
3.1.	Prilivi od emisije dionica/uplaćeni vlasnički kapital		(+)	565	0	0
3.2.	Sticanje vlastitih dionica		(-)	566	0	0
3.3.	Prilivi od prodaje stečenih vlastitih dionica		(+)	567	0	0
3.4.	Isplaćene dividende		(-)	568	0	0
3.5.	Prilivi od uzetih kredita		(+)	569	0	0
3.6.	Otplata glavnice uzetih kredita		(-)	570	0	0
3.7.	Otplata kamate po uzetim kreditima		(-)	571	0	0
3.8.	Otplata glavnice po najmovima		(-)	572	0	0
3.9.	Otplata kamate po najmovima		(-)	573	0	0
3.10.	Prilivi po osnovu izdatih dužničkih instrumenata		(+)	574	0	0
3.11.	Odlivi po osnovu otplate izdatih dužničkih instrumenata		(-)	575	0	0
3.12.	Ostali prilivi iz finansijskih aktivnosti		(+)	576	0	0
3.13.	Ostali odlivi iz finansijskih aktivnosti		(-)	577	0	0

Kontrolni broj: 1722430783

str. 3 od 4

Redni broj	Pozicija	Bilješka	Oznaka (+)/(-)	Oznaka za AOP	Od 01.01. do 31.12. tekuće godine	Od 01.01. do 31.12. prethodne godine
1	2	3	4	5	6	7
C.	Neto gotovinski tok koji je generisan/(korišten) u finansijskim aktivnostima (565 do 577)		(+)(-)	578	0	0
4.	NETO POVEĆANJE/(SMANJENJE) GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA (A+B+C)		(+)(-)	579	-123.659	441.683
5.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA POČETKU PERIODA		(+)(-)	580	524.590	82.907
6.	EFEKTI PROMJENE DEVIZNIH KURSEVA GOTOVINE I GOTOVINSKIH EKVIVALENATA		(+)(-)	581	0	0
7.	GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI NA KRAJU PERIODA (4+5+6)		(+)(-)	582	400.931	524.590

Breza, 24.02.2024.

Mjesto i datum

BALTA (VEJSIL) ENIDA

Certificirani računovođa

CR-7087/5

Broj licence

Muamer Omerhodžić

M.P.

Direktor

Rudnik mrkog uglja "Breza" d.o.o.-Breza

Naziv pravnog lica

Breza, Branilaca grada

Sjedište i adresa pravnog lica

Vađenje lignita

Djelatnost

Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo

Naziv banke

1011010073198564

Broj računa

4218303300007

Identifikacioni broj za direktne poreze

218303300007

Identifikacioni broj za indirektne poreze

05.20

Šifra djelatnosti po KDBIH 2010

016

Šifra opštine

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

od 01.01.2023. do 31.12.2023. godine

Breza

Mjesto

BALTA (VEJSIL) ENIDA

Certificirani računovođa

CR-7087/5

Broj licence

Muamer Omerhodžić

Direktor

24.02.2024.

Datum

032/783-339

Kontakt

18451122765549343

Kontrolni broj: 18451122765549343

str. 1 od 2

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU
za period koji završava na dan 31.12.2023. godine

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	Oznaka za AOP	KAPITAL KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG DRUŠTVA						Akumulirana neraspoređena dobit/(nepokriveni gubitak)	UKUPNO (3+4+5+6+7+8+9)	KAPITAL KOJI PRIPADA VLASNICIMA MANJINSKIH INTERESA	UKUPNI KAPITAL (10+11)
		Dionički kapital - Vlasnički udjeli - Ostali vlasnički kapital	Dionička premija	Rezerve	Revalorizacijske rezerve za nekretnine, postrojenja i opremu	Revalorizacijske rezerve za finansijsku imovinu mjerenu po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	Ostale revalorizacijske rezerve				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. Stanje na dan 31.12.2021. godine	901	49.944.423	0	19.145.597	23.382.320	0	0	-134.751.363	-42.279.023		
2. Efekti retroaktivne primjene promjena računovodstvenih politika	902	0	0	0	0	0	0	0	0		
3. Efekti retroaktivnog prepravljivanja iznosa priznatih u skladu sa MRS 8	903	0	0	0	0	0	0	0	0		
4. Ponovno iskazano stanje na dan 31.12.2021., odnosno 01.01.2022. (901+902+903)	904	49.944.423	0	19.145.597	23.382.320	0	0	-134.751.363	-42.279.023		
5. Dobit/(gubitak) za period	905	0	0	0	0	0	0	-13.300.869	-13.300.869		
6. Ostali ukupni rezultat za period	906	0	0	0	0	0	0	0	0		
7. Ukupni rezultat (905+906)	907	0	0	0	0	0	0	-13.300.869	-13.300.869		
8. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja vlasničkog kapitala	908	0	0	0	0	0	0	0	0		
9. Sticanje vlastitih dionica i drugi oblici smanjenja vlasničkog kapitala	909	0	0	0	0	0	0	0	0		
10. Objavljene dividende	910	0	0	0	0	0	0	0	0		
11. Drugi oblici rasporeda dobiti i pokriće gubitka	911	0	0	0	0	0	0	837.295	837.295		
12. Ostale promjene	912	0	0	0	-1.280.999	0	0	0	-1.280.999		
13. Stanje na dan 31.12.2022. godine (904+907+908-909-910+911+912)	913	49.944.423	0	19.145.597	22.101.321	0	0	-147.214.937	-56.023.596		
14. Efekti retroaktivne primjene promjena računovodstvenih politika	914	0	0	0	0	0	0	0	0		
15. Efekti retroaktivnog prepravljivanja iznosa priznatih u skladu sa MRS 8	915	0	0	0	0	0	0	0	0		
16. Ponovo iskazano stanje na početku perioda 01.01.2023. godine (913+914+915)	916	49.944.423	0	19.145.597	22.101.321	0	0	-147.214.937	-56.023.596		
17. Dobit/(gubitak) za godinu	917	0	0	0	0	0	0	-16.116.472	-16.116.472		
18. Ostali ukupni rezultat za godinu	918	0	0	0	0	0	0	0	0		
19. Ukupni rezultat (917+918)	919	0	0	0	0	0	0	-16.116.472	-16.116.472		
20. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja vlasničkog kapitala	920	2.050.805	0	0	0	0	0	0	2.050.805		
21. Sticanje vlastitih dionica i drugi oblici smanjenja vlasničkog kapitala	921	0	0	0	0	0	0	0	0		
22. Objavljene dividende	922	0	0	0	0	0	0	0	0		
23. Drugi oblici rasporeda dobiti i pokriće gubitka	923	0	0	0	0	0	0	558.040	558.040		
24. Ostale promjene	924	0	0	0	-96.172	0	0	0	-96.172		
25. Stanje na kraju perioda na dan 31.12.2023. godine (916+919+920-921-922+923+924)	925	51.995.228	0	19.145.597	22.005.149	0	0	-162.773.369	-69.627.395		

Rudnik mrkog uglja "Breza" d.o.o. Breza

Datum: 29.07.2024.g.

Broj: 01-7734/24

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBiH

IZJAVA RUKOVODSTVA

Ova izjava (u skladu sa zahtjevima ISSAI 2580) se daje u vezi sa vašom finansijskom revizijom (**Rudnika mrkog uglja „Breza“ d.o.o. Breza**) za 2023. godinu, za svrhe izražavanja mišljenja o tome da li finansijski izvještaji daju istinit i objektivni prikaz, po svim materijalno značajnim aspektima, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima, Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.

Izjava se daje također sa svrhom potvrđivanja da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima (**Rudnika mrkog uglja „Breza“ d.o.o. Breza**) u svim materijalno značajnim aspektima usklađene sa nadležnom zakonskom i drugom pravnom regulativom.

Potvrđujemo sljedeće (po našem najboljem znanju i uvjerenju, nakon ispitivanja koje smo smatrali neophodnim kako bismo se odgovarajuće informisali):

Finansijski izvještaji

- Ispunili smo svoju odgovornost za pripremu finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.
- Značajne pretpostavke koje smo koristili u izradi računovodstvenih procjena, uključujući i one mjerene po fer vrijednosti, razumne su i osnovane.
- Odnosi i transakcije između povezanih strana su adekvatno računovodstveno obuhvaćene i objavljene u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima, Konceptualnim okvirom za finansijsko izvještavanje i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja.
- Svi događaji nakon datuma finansijskih izvještaja i za koje Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja zahtijevaju prepravljanje ili objavljivanje bili su prepravljeni ili objavljeni.

RMU "Breza" d.o.o. Breza
Član koncerna ELEKTROPRIVREDA BiH

Ul. Branilaca grada bb, 71370 Breza, Bosna i Hercegovina
E-mail: info@rmubreza.ba
Tel: +387 32 784 300
www.rmubreza.ba

Općinski sud Zenica, MBS: 43-01-0413-08
Porezni broj: 4218303300007, PDV broj: 218303300007

1011010073198564 - Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo
1861640311011333 - Ziraat bank d.d. Sarajevo
1340100000149306 - ASA BANKA d.d. Sarajevo
1542602001112120 - Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH

1/3

- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvrjeđivanja imovine.
- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava, za slučajeve koji su nam bili poznati.
- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Nabavke roba, usluga i radova smo proveli u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbjeđivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.
- Postupili smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Sve transakcije su evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentovane u finansijskim izvještajima.

Omogućili smo vam:

- pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji, za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja;
- pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku, pokrenutim protiv (**Rudnika mrkog uglja „Breza“ d.o.o. Breza**) i koje je pokrenuo (**Rudnik mrkog uglja „Breza“ d.o.o. Breza**) i procjenu ishoda tih sporova;
- pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnanja i isplate po tim osnovama;
- dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije;
- neograničen pristup osobama u (**Rudniku mrkog uglja „Breza“ d.o.o. Breza**) za koje ste utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Dali smo vam sve značajne informacije vezane za finansijske izvještaje koje zahtijevaju odredbe važećih zakonskih i drugih relevantnih propisa kojima je isto utvrđeno.
- Otkrili smo vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam identitet subjektivih povezanih stranaka i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo vam sve informacije u vezi sa prijevarom i sumnjom da ona postoji za koje imamo saznanja i koja može uticati na instituciju, a uključuje:

RMU "Breza" d.o.o. Breza
Član koncerna ELEKTROPRIVREDA BiH

Ul. Branilaca grada bb, 71370 Breza, Bosna i Hercegovina
E-mail: info@rmubreza.ba
Tel: +387 32 784 300
www.rmubreza.ba

Općinski sud Zenica, MBS: 43-01-0413-08
Porezni broj: 4218303300007, PDV broj: 218303300007

1011010073198564 - Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo
1861640311011333 - Ziraat bank d.d. Sarajevo
134010000149306 - ASA BANKA d.d. Sarajevo
1542602001112120 - Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH

2/3

- Pravilno smo procijenili, evidentirali i objavili sve gubitke po osnovu nenaplativih potraživanja, preuzetih obaveza i obezvrjeđivanja imovine.
- Preduzeli smo neophodne aktivnosti da spriječimo prevare i zloupotrebe javnih sredstava, za slučajeve koji su nam bili poznati.
- Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima nadležne zakonske i druge pravne regulative, koje bi, u slučaju nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Nabavke roba, usluga i radova smo proveli u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama BiH, rukovodeći se principima racionalnog trošenja javnih sredstava i obezbjeđivanja najboljeg kvaliteta nabavljenih roba, usluga i radova.
- Postupili smo u skladu sa svim aspektima odredbi ugovora (koje smo zaključili tokom godine ili u ranijem periodu), a koje bi, u slučaju nepridržavanja, mogle imati značajne efekte na finansijske izvještaje.
- Sve transakcije su evidentirane u računovodstvenim evidencijama i prezentovane u finansijskim izvještajima.

Omogućili smo vam:

- pristup svim poslovnim knjigama, evidencijama i dokumentaciji, za koje smatramo da su relevantne za pripremu finansijskih izvještaja;
- pristup svim informacijama o sudskim sporovima u toku, pokrenutim protiv (**Rudnika mrkog uglja „Breza“ d.o.o. Breza**) i koje je pokrenuo (**Rudnik mrkog uglja „Breza“ d.o.o. Breza**) i procjenu ishoda tih sporova;
- pristup dokumentaciji vezanoj za sudska poravnjenja i isplate po tim osnovama;
- dodatne informacije koje ste zahtijevali od nas za potrebe revizije;
- neograničen pristup osobama u (**Rudniku mrkog uglja „Breza“ d.o.o. Breza**) za koje ste utvrdili da je neophodno da daju revizorske dokaze.

Pružene informacije

- Dali smo vam sve značajne informacije vezane za finansijske izvještaje koje zahtijevaju odredbe važećih zakonskih i drugih relevantnih propisa kojima je isto utvrđeno.
- Otkrili smo vam sve poznate slučajeve neusklađenosti sa zakonskom i drugom pravnom regulativom ili sumnjama da one postoje.
- Otkrili smo vam identitet subjektivih povezanih stranaka i sve odnose i transakcije koje su nam poznate.
- Dali smo vam sve informacije u vezi sa prijevaram i sumnjom da ona postoji za koje imamo saznanja i koja može uticati na instituciju, a uključuje:

RMU "Breza" d.o.o. Breza
Član koncerna ELEKTROPRIVREDA BiH

Ul. Branilaca grada bb, 71370 Breza, Bosna i Hercegovina
E-mail: info@rmubreza.ba
Tel: +387 32 784 300
www.rmubreza.ba

Općinski sud Zenica, MBS: 43-01-0413-08
Porezni broj: 4218303300007, PDV broj: 218303300007

1011010073198564 - Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo
1861640311011333 - Ziraat bank d.d. Sarajevo
1340100000149306 - ASA BANKA d.d. Sarajevo
1542602001112120 - Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH

2/3

- Rukovodstvo
- Zaposlene koji imaju značajnu ulogu u internoj kontroli
- Ostale, u situacijama gdje prijevarena može imati materijalno značajan efekat na finansijske izvještaje.

Dostavljeno:
1 x Naslov
1 x Direktor Društva
1 x a/a

Odgovorno lice

RMU "Breza" d.o.o. Breza
Član koncerna ELEKTROPRIVREDA BIH

Ul. Branitaca grada bb, 71370 Breza, Bosna i Hercegovina
E-mail: info@rmubreza.ba
Tel: +387 32 784 300
www.rmubreza.ba

Općinski sud Zenica, MBS: 43-01-0413-08
Porezni broj: 4218303300007, PDV broj: 218303300007

1011010073198564 - Privredna banka Sarajevo d.d. Sarajevo
1861640311011333 - Ziraat bank d.d. Sarajevo
1340100000149306 - ASA BANKA d.d. Sarajevo
1542602001112120 - Intesa Sanpaolo Banka d.d. BiH

3/3